

RAMAR FÖR STATSFINANSENA 2014—2017

FINANSMINISTERIET

VM/1611/02.02.00.00/2012

27.3.2013, ändrat 8.4.2013

Enligt sändlista

RAMAR FÖR STATSFINANSENA 2014—2017

Statsrådet har, sedan ärendet undergått förberedande behandling i finansutskottet, med stöd av 1 § i förordningen om statsbudgeten (1243/1992) och statsrådets beslut av den 24 april 2003 om principerna för uppgörande av ramförslag för statsfinanserna, budgetförslag samt verksamhets- och ekonomiplaner meddelat följande beslut om ramarna för statsfinanserna:

De osäkra framtidsutsikterna inom den internationella ekonomin avspeglas i den finska ekonomin under hela ramperioden. De senaste indikatorerna som beskriver det ekonomiska läget visar dock att den internationella ekonomiska situationen inte längre försvagas och att även finansmarknaden håller på att stabiliseras. Situationen inom euroområdet är likväl fortsättningsvis sårbar och toleransen för chocker är låg.

När det gäller riskerna i världsekonomens utveckling framhävs de negativa faktorerna, även om det sker i allt mindre utsträckning. I den finska ekonomin är riskerna främst knutna till realekonomin och hur den reagerar på den internationella ekonomiska situationen. Med hjälp av ekonomisk politik kan situationen förbättras. En förutsägbar och transparent finanspolitik i kombination med en sporrande och tydlig skattestruktur skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt.

Det förutspås att Finlands BNP kommer att växa med 0,4 % år 2013. I prognosen förväntas en vändning i konjunkturen till det bättre, men ur historiskt perspektiv är tillväxtprognoserna dåliga. Enligt en baskalkyl på medellång sikt ökar totalproduktionen i genomsnitt med 1,7 % per år under 2014—2017.

De finanspolitiska ramarna är krävande. Finlands ekonomi är inne i en utdragen period med svag tillväxt och lider av de ogynnsamma verkningarna av den förändrade produktionsstrukturen, samtidigt som befolkningens ökande medelålder försämrar förutsättningarna för tillväxt och ökar utgifterna inom den offentliga ekonomin. Sta-

1. Den ekonomiska utvecklingen och finanspolitiken

Regeringens finanspolitiska linje

ten och kommunerna skuldsätter sig och finansieringen av den offentliga ekonomin är inte hållbar på lång sikt.

De centrala utmaningarna i finanspolitiken och den ekonomiska politiken för statsminister Jyrki Katainens regering är att stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt och trygga finansieringen av välfärdsstaten. De riktlinjer som styr regeringens politik har fastställts i regeringsprogrammet. Statsbudgetarna och ramarna för statsfinanserna görs upp i enlighet med dessa riktlinjer.

Regeringen har ställt upp som mål att balansera statsfinanserna och åstadkomma en klar minskning i statsskuldens andel av totalproduktionen före valperiodens utgång. I syfte att nå dessa mål har regeringen utfäst sig att vidta anpassningsåtgärder i fråga om statens inkomster och utgifter samt revidera de ekonomiska strukturerna för att förbättra förutsättningarna för en tillväxt som är starkare än vad de ekonomiska prognoserna visar. Regeringen utvärderar årligen hur målen förverkligas. Om det förefaller som om statsskuldens andel av totalproduktionen inte börjar minska och om underskottet i statsfinanserna stannar på mer än 1 % av totalproduktionen 2015, har regeringen utfäst sig att vidta ytterligare åtgärder.

Regeringen har fattat beslut om direkta åtgärder för att minska statens utgifter och öka dess inkomster i enlighet med dessa principer. De mest betydelsefulla åtgärderna ingår i regeringsprogrammet och i de rambeslut som fattats under valperioden. Genom detta rambeslut genomförs ytterligare anpassningsåtgärder motsvarande ca 600 miljoner euro på 2015 års nivå. Beskattningen stramas åt i fråga om tobak, alkoholdrycker och sötsaker. Samfundsskattesatsen sänks betydligt samtidigt som skatten på utdelning skärps och vissa skattebörd avskaffas eller begränsas. De åtgärder som avser ändringar i skattegrunderna och statens inkomster ses närmare över i kap. 4. De största utgiftsbesparingarna riktas bl.a. till statsandelarna till kommunerna, till ersättningar som betalas i enlighet med sjukförsäkringslagen, till den indexhöjning av statsandelarna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som lämnas ogjord samt till sänkningen av nivån på anslagen för utvecklings-samarbete. Dessutom riktades extra satsningar bl.a. till stödet för tillväxtföretag, till kompenseringen av kostnader som drabbar industrin till följd av det svaveldirektiv som träder i kraft 2015, till verkställandet av ICT 2015-programmet, till främjandet av deltagande på arbetsmarknaden samt till yrkesutbildningen och läroavtalsutbildningen.

Anpassningsåtgärderna genomförs stegvis fram till 2015 och tillsammans med tidigare beslut förbättrar de statens finansiella ställning med ett nettobelopp på sammanlagt ca 5,2 miljarder euro på 2015 års nivå.

Den ökande skuldsättningen inom statsfinanserna i förhållande till bruttonationalprodukten börjar minska. Den förväntade ekonomiska tillväxten och anpassningsåtgärderna minskar hållbarhetsun-

derskottet i den offentliga ekonomin, men räcker inte till för att undanröja det. Enligt finansministeriets uppskattning ska den finansiella ställningen för offentliga samfund uppvisa ett överskott på 3,5 % i förhållande till totalproduktionen, för att det allmänna ska kunna fullgöra sina förpliktelser även på lång sikt.

Att stärka den offentliga ekonomin och minska hållbarhetsunderskottet enbart med hjälp av direkta åtgärder i form av skatteåtgärder och utgiftsminskningar är inte ändamålsenligt. Utöver direkta anpassningsåtgärder behövs sådana reformer av de ekonomiska strukturerna som förbättrar förutsättningarna för ekonomisk tillväxt.

Regeringen har framhållit betydelsen av tillväxt och åtgärder som kan skapa tillväxt som en lösning på utmaningarna inom den offentliga ekonomin. Det centrala rättesnöret för dessa åtgärder är att Finlands ekonomiska framgång även i fortsättningen ska bygga på hög sysselsättning, konkurrenskraftig produktion, hög kompetens, tjänster på lika villkor samt en välfärdsmodell som grundar sig på social rättvisa och vars och ens delaktighet.

De uppskattade anslagen och inkomstposterna i rambeslutet samt ramens pris- och kostnadsnivåjusteringar har uppskattats i en prognos gjord av finansministeriets ekonomiska avdelning i mars 2013, och prognosen fanns tillgänglig vid regeringens ramförhandlingar den 21 mars 2013. De nya beslut som fattades vid ramförhandlingarna om i synnerhet beskattningen påverkade prognosen. Den nya justerade prognosen finns i bilaga 2. Enligt prognosen börjar statskuldens förhållande till bruttonationalprodukten minska under valperioden i enlighet med målet i regeringsprogrammet. De ändrade prognoserna beaktas i de uppskattade anslagen och inkomstposterna samt i ramens pris- och kostnadsnivåjusteringar sommaren 2013 i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2014.

Totalekonomiska
prognoser i rambeslutet

För att säkerställa en ansvarsfull och långsiktig utgiftspolitik som främjar ekonomisk stabilitet har regeringen förbundit sig till utgiftsramen för statsfinanserna. Detta rambeslut baserar sig på den ram för valperioden som regeringen beslutade om den 4 april 2012 och som justeras för åren 2014—2017.

I det första rambeslutet av den 5 oktober 2011 för valperioden beslutades det om ytterligare satsningar och besparingar i fråga om utgifterna inom ramen så att nivån på ramutgifterna 2015 sjunker med ca 1,2 miljarder euro jämfört med rambeslutet i mars 2011. Genom rambeslutet för 2013—2016 från våren 2012 genomförde regeringen ytterligare anpassningsåtgärder som sänkte nivån på ramutgifterna med ytterligare ca 1,2 miljarder euro på 2015 års nivå. Till följd av detta korrigerades den totala ramnivån för valperioden och de årliga ramnivåerna nedåt med ett belopp som motsvarar de ytterligare besparingarna i ramutgifterna (exkl. de inbesparingar till följd av in-

2. Ramar för statsfinanserna 2014—2017

Justeringar av pris- och
kostnadsnivån samt
strukturella justeringar

dexfrysning som sänker priskorrigeringen). I motsats till en höjning av ramen är det möjligt att sänka den mitt under valperioden utan att ramens trovärdighet försvagas.

I detta rambeslut för åren 2014—2017 genomför regeringen nya utgiftsbesparingar och dessutom nya extra satsningar som stöder tillväxten. De ytterligare anpassningsåtgärderna har en betydande nettoeffekt på de utgifter som hör till ramen. Således sänks den totala ramnivån för valperioden med ytterligare 150 miljoner euro för 2014 och med 450 miljoner euro för 2015.

Nivån på utgiftsramen för valperioden justeras årligen så att den motsvarar de strukturella förändringarna i ramen samt ändringarna i prisnivån.

Rambeslutet 2013—2016 i april 2012 gjordes upp enligt pris- och kostnadsnivån 2013. Rambeslutet 2014—2017 görs upp enligt prisnivån 2014. Kalkylen över de lagstadgat indexbundna utgifterna bör höjas i överensstämmelse med kalkylerna över indexförändringarna för 2014 med sammanlagt ca 530 miljoner euro. I indexhöjningen för 2014 beaktas dock den frysning av indexhöjningen av barnbidragen som fastställts för valperioden (ca 30 miljoner euro 2014) och beslutet att lämna indexhöjningen av statsandelarna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde ogjord 2014 (effekt ca 54 miljoner euro). I rambeslutet 2013—2016 och i budgeten för 2013 finns beslut om att tidigarelägga indexhöjningarna av vissa förmåner redan till 2013 för att stödja låginkomsttagarnas köpkraft. Av höjningen var 24 miljoner euro tidigareläggning av den lagstadgade indexhöjning som hör till ramen. I ramnivån för 2013 gjordes med anledning av tidigareläggningen en höjning på 24 miljoner euro, som i detta rambeslut på motsvarande sätt beaktas som en faktor som sänker den lagstadgade priskorrigeringen. De lagstadgade indexhöjningarna är således sammanlagt ca 423 miljoner euro 2014. Totalnivån på utgiftsramen för valperioden justeras på motsvarande sätt.

Ramens totalnivå justeras också i enlighet med försvarsmaktens avtalsbaserade indexhöjningar med ca 38 miljoner euro. Dessutom priskorrigeras andra än de lagstadgat eller avtalsbaserat indexbundna ramutgifterna enligt pris- och kostnadsnivån 2014 i enlighet med viktstrukturen för utgifternas ekonomiska art på så sätt att man vid korrigeringen av respektive utgiftspost använder den indexprognos som bäst beskriver utgiftsposten (den totala ändringen 223 miljoner euro). Justeringarna av pris- och kostnadsnivån 2014 behandlas närmare i bilaga 1.

Ramnivån för 2014 korrigeras dessutom så att den motsvarar de strukturella förändringarna i ramen. Samtliga strukturella korrigeringar i ramen presenteras i bilaga 1.

Den justerade ramen för valperioden 2014—2015 (enligt prisnivån 2014), mn euro

	2014	2015
Korrigerad ram för valperioden 4.4.2012, enligt prisnivån 2013	42 319	42 007
En sänkning av den totala ramnivån som en del av anpassningshelheten	-150	-450
Justeringar av pris- och kostnadsnivån 2013—2014	673	695
Strukturella ändringar 2013—2014	29	7
Den justerade ramen för valperioden	42 871	42 259

Nivån på utgifterna i ramen beräknas 2014 uppgå till ca 42,5 miljarder euro, vilket är ca 100 miljoner euro mindre än vad som budgeterats för 2013. Ramutgifterna sjunker under valperioden från 2014 års nivå med ca 0,8 miljarder euro före 2017. Jämfört med rambeslutet i april 2012 är ramutgifterna för förvaltningsområdena 2014—2016 i genomsnitt drygt 0,4 miljarder euro större per år. Den största höjande faktorn är förändringen i prisnivån. Sänkande faktorer är de nya utgiftsbesparingar som regeringen fattat beslut om samt sänkningen av behovskalkylerna i fråga om bl.a. EU-avgiften, energiskattestödet och produktionsstödet för förnybar energi samt ändringen av budgeteringssättet i fråga om Finlands Akademi.

Utgifterna inom förvaltningsområdena sjunker reellt under ramperioden 2014—2017 med i genomsnitt sammanlagt drygt 1 ½ % per år, när de strukturella ändringarna har beaktats. Nominellt ökar utgifterna inom förvaltningsområdena uppskattningsvis med i genomsnitt ca ½ % per år.

Utgiftsregeln sätter ett maximibelopp för huvuddelen, ungefär fyra femtedelar, av utgifterna i statsbudgeten. Utanför utgiftsregeln står av statens budgetutgifter främst utgifter som ändras i enlighet med konjunkturer och finansieringsautomatik, ränteutgifter, mervärdesskatteutgifter, finansinvesteringar och de utgifter där staten är teknisk förmedlare av medfinansiering från utomstående.

Utgifter utanför ramen är:

- utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, statens andel av utgifterna för utkomststöd samt lönegaranti och bostadsbidrag (de nämnda utgifterna inkluderas likväl i ramen när det gäller hur de ändringar som gjorts i grunderna för utgifterna inverkar på dem)
- ränteutgifter för statsskulden
- eventuella kompensationer till andra skattetagare till följd av skatteändringar (inkl. socialförsäkringsavgifter) som staten har fattat beslut om
- utgifter som till beloppet motsvarar tekniskt förmedlade prestationer och medfinansiering från utomstående
- tippningsvinstmedel, inkomster från totospel och utgifter som motsvarar intäktsföringen från Penningautomatföreningen
- utgifter för finansinvesteringar
- anslag som anvisats för mervärdesskatteutgifter.

Ramutgifternas
utveckling 2014—2017

Utgifter utanför ramen

Av eventuella inkomster från försäljningen av aktier får högst 150 miljoner euro av den del som överstiger 400 miljoner euro per år användas för sådana engångsinvesteringar i infrastruktur och kunskapsutveckling som stöder hållbar tillväxt. Statens inkomster från auktioneringen av utsläppsrätter får trots ramen användas till engångsutgifter för klimatåtgärder och utvecklingssamarbete.

Om utgiftsnivån efter tilläggsbudgetarna stannar under ramnivån kan skillnaden, dock högst 200 miljoner euro, följande år trots ramen användas för utgifter av engångsnatur.

Om den ekonomiska tillväxten visar sig vara snabbare än vad prognoserna har antytt, ska de ökade inkomster och minskade utgifter som tillväxten medfört i första hand användas till att minska statens skuldsättning. Om statsskuldens andel av bruttonationalprodukten tydligt börjar minska före 2015, får högst 30 % av den förbättrade fiskala ställningen användas till utgiftsökningar i enlighet med regeringens strategiska mål.

Utgifterna utanför ramen beräknas 2014 uppgå till ca 11,3 miljarder euro, vilket är ca 0,7 miljarder euro mindre än de utgifter utanför ramen som budgeterats för 2013, vilket till stor del beror på att finansinvesteringar minskar. Utgifterna utanför ramen varierar under ramperioden årligen från ca 11,0 miljarder euro till ca 11,4 miljarder euro. Ränteutgifterna för statsskulden ökar under ramperioden, men däremot sjunker bl.a. utgifterna för finansinvesteringar i och med att anslagen för refinansiering inom exporten slopas i statens budgetekonomi.

De konjunkturrelaterade utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidraget o.dyl. är ca 290—360 miljoner euro högre per år än vad som uppskattades i rambeslutet i april 2012. Detta beror i huvudsak på den försvagade konjunkturprognosen.

Utgifterna för finansinvesteringar minskar 2014 och ökar 2015 i jämförelse med föregående rambeslut. Detta beror främst på en ändrad tidsmässig fördelning av det uppskattade anslaget för refinansiering av exporten. Den årliga intäkten av bankskatten har uppskattats uppgå till 150 miljoner euro, och ett motsvarande reservationsanslag har beräknats för utgifterna utanför ramen.

Kalkylen för ränteutgifter 2014 är ca 1,8 miljarder euro och den beräknas stiga till ca 2,4 miljarder euro före 2017. Till följd av att räntenivåkalkylen har sjunkit är kalkylen för ränteutgifter likväl ca 0,5—0,8 miljarder euro lägre än vad som uppskattades i rambeslutet i april.

Ramarna för statsfinanserna för varje förvaltningsområde samt en uppskattning av utgifterna utanför ramen 2014—2017, mn euro enligt pris- och kostnadsnivån 2014

Förvaltningsområde	2014 Ram	2015 Ram	2016 Ram	2017 Ram
23. Statsrådets kansli	78	77	78	77
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	6	6	6	6
Sammanlagt	84	83	84	83
24. Utrikesministeriet	1 252	1 194	1 230	1 273
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	28	28	28	28
Sammanlagt	1 280	1 222	1 258	1 301
25. Justitieministeriet	833	820	802	797
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	55	55	55	55
Sammanlagt	888	875	857	852
26. Inrikesministeriet	1 178	1 133	1 136	1 132
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	95	81	76	76
Sammanlagt	1 272	1 213	1 212	1 208
27. Försvarsministeriet	2 426	2 332	2 316	2 316
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	336	326	322	322
Sammanlagt	2 762	2 658	2 638	2 638
28. Finansministeriet	15 287	15 377	15 534	15 466
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	1 701	1 847	1 875	1 890
Sammanlagt	16 988	17 224	17 410	17 356
29. Undervisnings- och kulturministeriet	5 989	5 917	5 985	5 951
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	569	623	576	579
Sammanlagt	6 558	6 539	6 561	6 530
30. Jord- och skogsbruksministeriet	1 780	1 721	1 670	1 688
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	906	911	858	872
Sammanlagt	2 685	2 632	2 528	2 560
31. Kommunikationsministeriet	2 089	2 020	1 917	1 874
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	880	903	867	856
Sammanlagt	2 970	2 923	2 785	2 730
32. Arbets- och näringsministeriet	2 412	2 339	2 161	2 212
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	931	870	365	420
Sammanlagt	3 343	3 208	2 527	2 632
33. Social- och hälsovårdsministeriet	8 718	8 513	8 520	8 485
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	3 897	3 852	3 817	3 775
Sammanlagt	12 615	12 365	12 337	12 260
35. Miljöministeriet	251	234	215	215
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	12	12	12	12
Sammanlagt	263	246	227	227
36. Räntor på statsskulden	-	-	-	-
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	1 848	1 896	2 107	2 422
Sammanlagt	1 848	1 896	2 107	2 422
Ramarna för förvaltningsområdena sammanlagt¹⁾	42 478	41 846	41 730	41 645
Uppskattning av utgifterna utanför ramen sammanlagt	11 283	11 426	10 982	11 329
Huvudtitlarna sammanlagt	53 761	53 272	52 712	52 974

Ramarna för statsfinanserna för varje förvaltningsområde samt en uppskattning av utgifterna utanför ramen 2014—2017, mn euro enligt pris- och kostnadsnivån 2014

Ramen för valperioden	42 871	42 259
— Ramarna för förvaltningsområdena sammanlagt ¹⁾	42 478	41 846
— Tilläggsbudgetreserv	200	200
— Ofördelad reserv	193	213

¹⁾ Huvudtitlarna 21 och 22 ingår i slutsumman.

3. Ramarna för statsfinanserna enligt förvaltningsområde 2014—2017

Kompensationer för svaveldirektivets kostnader

Utgångspunkten vid beredningen av ramarna för statsfinanserna har varit det rambeslut som fattades den 4 april 2012. Behovet av ytterligare anpassning av utgifterna och skatterna har setts över i detta rambeslut i enlighet med regeringsprogrammet.

EU:s svaveldirektiv träder i kraft 2015. För att kompensera de ökande totala transportkostnaderna inleder regeringen ett nationellt åtgärdsprogram för att sänka företagens kostnader med hjälp av vilket man kompenserar de negativa verkningar svaveldirektivet har för konkurrenskraften och näringslivet i Finland.

För att stimulera utvecklandet av LNG-infrastruktur ökas bevilningsfullmakten för energistöd under arbets- och näringsministeriets huvudtitel med 18 miljoner euro redan 2013 och med 90 miljoner euro 2014. Dessutom ökas bevilningsfullmakten i fråga om företagens investerings- och utvecklingsprojekt under arbets- och näringsministeriets huvudtitel med 15 miljoner euro 2013. Motsvarande anslag har tagits in i ramarna för 2014—2017.

Kostnaderna kompenseras också genom en sänkning av intäkterna från windfall-skatten med 120 miljoner euro per år, från 170 miljoner euro till 50 miljoner euro 2014—2017. Dessutom genomför regeringen trafik- och kommunikationspolitiska ministerarbetsgruppens riktlinje om att stegvis höja måtten och massorna för materielen inom den tunga trafiken. Anslagen för bastrafikledshållning under kommunikationsministeriets huvudtitel höjs med 15 miljoner euro 2014, 10 miljoner euro 2015 och 15 miljoner euro både 2016 och 2017. Anslaget för att genomföra farledsprojekt höjs med 113 miljoner euro 2014 och med 58 miljoner euro 2015. Dessutom fortsätts det regionala transportstödet och anslaget för det höjs under ramperioden med 5 miljoner euro.

IKT 2015

De förslag som lagts fram av arbetsgruppen IKT 2015 genomförs bl.a. genom att ett cybersäkerhetscenter inrättas samt genom att en riksomfattande och enhetlig kanal för e-tjänster skapas. I detta arbete betonas kostnadseffektivitet samt kartläggs möjligheterna till gränsöverskridande samarbete. Regeringen fortsätter utredningsarbetet gällande ett projekt med en telekabel i Östersjön och bereder sig på att vid behov fatta separata beslut om finansieringen 2013. Ett nytt forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram som finan-

sieras av Finlands Akademi inleds och därför ökas bevilningsfullmakten för Finlands Akademi med 10 miljoner euro per år.

Regeringen inleder ett omfattande tillväxtfinansieringsprogram för att stärka kapitalplaceringsmarknaden och stödja små och medelstora företags tillväxt. Inom finansieringsprogrammet kombineras både statliga satsningar och privata pengar. Tillsammans kan fonderna under sin verksamhetsperiod nå upp till miljardklass. Finlands Industriinvestering Ab kapitaliseras under ramperioden med 30 miljoner euro per år för inrättande av en ny tillväxtfond som riktas till tillväxtföretag. Finnvera Abp:s kapitalinvesteringar höjs 2014–2017 med 5 miljoner euro, genom vilket tillväxten i nystartade företag stöds via direkta investeringar. Syftet är att under ramperioden använda 20 miljoner euro per år av fullmakten enligt lag till Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer för kapitalinvestering i kapitalplaceringar i företag på groddstadiet. Som en del av tillväxtfinansieringsprogrammet överförs till Tekes stegvis fr.o.m. 2014 totalansvaret för de offentliga utvecklingsstöden i inledningsskedet för företag, inklusive kapitalinvesteringsverksamheten.

Att öppna de offentliga datalagren för allmänheten är ett av regeringens spetsprojekt i syfte att stärka hållbar ekonomisk tillväxt, samskärning och konkurrenskraft. Genom att ge tillträde till de offentliga datalagren för vidare användning har man också som mål att främja medborgarsamhällets funktionalitet och demokrati liksom den offentliga förvaltningens produktivitet. Även EU strävar efter att göra det lättare att utnyttja all information som den offentliga sektorn disponerar över och undanröja de hinder som bl.a. prissättningen ger upphov till.

Den största nyttan av att öppna datalagren får man med tanke på utvecklingen av service och ny affärsverksamhet och utnyttjande av information när olika slag av data kan sammanställas. En mera betydande nytta i ekonomiskt och samhällsligt hänseende kräver att tillgången till datalagren ges i så omfattande och långsiktig utsträckning som möjligt. En öppen tillgång till datalagren främjas som helhet och framskrider stegvis.

I Finland inleddes öppnandet av datalagren 2012 då terrängdata blev tillgängliga och fortsatte med att väder-, klimat- och havsdata samt information om klimatmodeller blev tillgängliga i början av 2013. Under ramperioden är det datalager med statistiskt material, företagsinformation, kommunikationsdata och flygfältens väderobservationer som ska göras tillgängliga. Genom att göra datamaterialet tillgängligt kan man utvidga det informationsmaterial som står till förfogande med tanke på serviceinnovationer, affärsverksamhet och medborgarverksamhet. Det är dessutom viktigt att ämbetsverk och inrättningar kontinuerligt ger tillgång till sådant offentligt informationsmaterial som kan öppnas för allmänt bruk utan att det krävs tilläggsfinansiering.

Öppen information

Bekämpning av grå ekonomi

Den effektiviserade bekämpningen av grå ekonomi fortsätter. För ökad tillsyn över penningtvätt och terrorism anvisas regionförvaltningsverken 0,28 miljoner euro per år. För bekämpningen av grå ekonomi anvisas för Skatteförvaltningens omkostnader ett tillägg på 2,2 miljoner euro per år under varje ramår.

Åtgärdande av flitfällor, åtgärdsprogram för partiellt arbetsföra samt kombination av arbete och familjeliv

Sysselsättningen av partiellt arbetsföra underlättas bl.a. genom att perioden för partiell sjukdagpenning förlängs, genom att kriterierna för yrkesinriktad rehabilitering lindras och genom att lagen om att lämna sjukpension vilande fortsätts. Genom partiell sjukdagpenning möjliggörs arbete på deltid efter en sjukdagpenningssperiod och denna tid förlängs nu till 150 dagar. De totala kostnaderna för reformerna är uppskattningsvis sammanlagt ca 14,0 miljoner euro per år, varav staten finansierar 2,0 miljoner euro. För att testa ett koncept i anslutning till de partiellt arbetsföras möjligheter att stanna kvar i arbetslivet och att sysselsätta sig har 0,8 miljoner euro reserverats för 2014—2016.

Kommunernas roll och ansvar vid den aktiva skötseln av långtidsarbetslösheten betonas. I anslutning till detta överförs en del av finansieringsansvaret för arbetsmarknadsstödet till långtidsarbetslösa till kommunerna vid ingången av 2015 som ett led i utvärderingen av kommunernas uppgifter. Överföringen minskar statens utgifter med 150 miljoner euro.

För att främja kombinationen av arbete och familjeliv tas en ny, flexibel vårdpenning i bruk som betalas till föräldrar med barn under 3 år. Dessutom höjs de maximala boendekostnaderna för bostadsbidraget. Kostnadseffekten för staten av denna höjning uppgår till 10 miljoner euro per år fr.o.m. 2014.

Kompetens och integration av invandrare

Läroavtalsutbildningen för unga stärks. Inom läroavtalsutbildningen för unga införs en förhandsperiod som inte är en anställning med arbetsavtal. Syftet med förhandsperioden är att sänka tröskeln för såväl arbetsgivare som studerande att ingå läroavtal. Ett försök med en övergång från yrkesutbildning vid en läroanstalt till läroavtalsutbildning genomförs. Inläringen i arbetet görs mångsidigare i samarbete mellan utbildningsanordnare och arbetsplatser. För läroavtalsutbildning och utvecklande av inläring i arbetet anvisas tilläggsfinansiering på 17,8 miljoner euro 2014—2015 och 22,7 miljoner euro 2016—2017.

Utbudet av yrkesutbildning anpassas i enlighet med tidigare beslut. För att säkerställa verkställandet av ungdomsgarantin ska anpassningen av utbildningsutbudet ske under en längre period än planerat och därför ökas anslaget för grundläggande yrkesutbildning med 10 miljoner euro 2014—2015 och med 14 miljoner euro 2016—2017.

För invandrare och personer med främmande modersmål inleds en gymnasieförberedande utbildning. Tyngdpunkten i utbildningen ligger på att stärka undervisningsspråket och inlärningskompeten-

sen. Utbildningen inleds den 1 augusti 2014. Närmare 1 000 studerande beräknas delta i utbildningen, som finansieras av staten.

Vid arbets- och näringsministeriet inrättas ett kunskapscenter eller en kunskapsenhet för integrering, vars syfte är att på lång sikt stödja lokala aktörers kunnande när det gäller främjande av integration och sysselsättning. Centret ska följa och styra genomförandet av integrationen på ett långsiktigt och planmässigt sätt. Det sammanställer och sprider information om integration samt god praxis som testats i olika projekt, stöder organisationer i deras arbete med att främja integration samt stärker internationella nätverk för informationsutbyte och utveckling. För utgifterna för kunskapscentret anvisas 2 miljoner euro.

Utbudet av tomter i huvudstadsregionen motsvarar inte efterfrågan i området och situationen avviker avsevärt från situationen i det övriga landet. Detta avspeglar sig i första hand i priserna på bostäder som fastställs enligt efterfrågan och utbud och hotar att försvåra även annan utveckling i området.

Stödåtgärderna inom det bostadspolitiska reformprogram som man fattade beslut om vid regeringens halvtidsöversyn riktas till att öka byggandet av hyresbostäder till rimligt pris i de stora stadsregionerna och till att utveckla bostadsförhållandena för personer i behov av särskilt stöd. I syfte att öka det statsstödda byggandet av vanliga hyresbostäder utvecklas räntestödssystemet och för det beviljas i Helsingforsregionen högst 10 miljoner euro per år i startbidrag fram till utgången av 2015. Självriskandelen för räntan på räntestödslån sänks temporärt till en procent. För kommuner som fullföljer en avsiktsförklaring beviljas understöd för kommunalteknik för högst 15 miljoner euro per år fram till utgången av 2015. För att förbättra bostadsförhållandena för personer i behov av särskilt stöd höjs fullmakten att bevilja investeringsunderstöd för grupper med särskilda behov till 120 miljoner euro per år fram till utgången av 2015. Tyngdpunkten för reparationsunderstödens del ligger på byggande av hissar och reparation av äldre och funktionshindrade personers bostäder för att göra det möjligt för dem att bo hemma. Självriskandelen för räntan på räntestödslån för grundlig förbättring sänks temporärt från 3,4 procent till 2,35 procent.

För att öka den statsstödda hyresbostadsproduktionen och för att göra alternativen inom hyresbostadsproduktionen mångsidigare införs vid sidan av det nuvarande räntestödslånet en ny räntestödslåneform, där begränsningstiden är 20 år och stödbeloppet är mindre.

Verkställandet av det bostadspolitiska åtgärdsprogrammet fortsätter i samarbete med kommunerna. Driftsanslagen för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet höjs med 0,48 miljoner euro per år 2014—2017 för att utveckla hyrestillsynen. Genomförandet av SADe-projektet för utveckling av e-tjänster inom boende och byggande fortsätter.

Bostadspolitik

Som en del av påskyndandet av tillväxten på bostadsmarknaden i huvudstadsregionen och avlägsnandet av flaskhalsar som påverkar den ekonomiska tillväxten har staten gått igenom sitt markägarande i området och på så sätt samtidigt fungerat som ett exempel för de största markägarna, dvs. kommunerna.

I enlighet med statens bostadspolitiska åtgärdsprogram har sådana markområden i huvudstadsregionen som lämpar sig för statens bostadsproduktion inventerats under ledning av finansministeriet. Utifrån inventeringen finns det sammanlagt ca 250 ha markområden som inte längre behövs för statens behov, och i fråga om ca 113 ha av dessa områden pågår förhandlingar med kommunerna eller så har markanvändningsavtal ingåtts. Staten har i nuläget sammanlagt ca 840 ha områden som eventuellt lämpar sig för bostadsproduktion efter förändringar i statens behov eller planändringar, och i fråga om ca 258 ha av dessa pågår förhandlingar med kommunerna eller så har markanvändningsavtal ingåtts.

För att främja målen för åtgärdsprogrammet ska fastighetsförmögenhet som fortfarande innehas av vissa ämbetsverk och inrättningar koncentreras till Senatfastigheter och Forststyrelsen i enlighet med statens fastighetsstrategi. Den fastighetsförmögenhet i huvudstadsregionen som Forskningscentralen för jordbruk och livsmedels ekonomi administrerar och Trafikverkets andra fastighetsförmögenhet än sådan som gäller trafikleder ska koncentreras till Senatfastigheter senast 2015.

Senatfastigheter börjar i enlighet med principerna i statens fastighetsstrategi utreda möjligheterna att vid bostadsproduktion utnyttja de markområden som ska koncentreras och vid annan eventuell markanvändning utnyttja områden som inte lämpar sig för bostadsproduktion. På grund av att bostads- och tomtutbudet i huvudstadsregionen inte står i proportion till efterfrågan i området är det motiverat att även staten när den säljer sina markinnehav i första hand strävar efter att anvisa områdena för bostadsproduktion till skäliga priser. Vid ägarstyrningen av affärsverk eller av bolag som helt ägs av staten ska främjandet av statens bostadspolitiska åtgärdsprogram beaktas.

3.1. Riktlinjer för de olika förvaltningsområdena

Statsrådets kansli

Nivån på statsrådets kanslis omkostnader påverkas under rampe-rioden främst av att de system för passerkontroll, brottsanmälan och videoövervakning som ministrarna använder förnyas i ministeriernas ombyggnadsobjekt. Andra betydande faktorer är reformen av centralförvaltningen, statens IKT-arrangemang inkl. ibruktagandet av säkerhetsnätet, säkerställandet av verksamheten vid statsrådets lägescentral samt riksdagsvalet 2015, men budgetkonsekvenserna

av dessa kan bedömas först senare. Regeringen bereder sig på att arrangemangen för firandet av 100-årsjubileet för Finlands självständighet ska finansieras under ramperioden. Dimensioneringen av beredningsresurserna för 2014 specificeras i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2014 och reserveringen av anslag för de följande åren görs i samband med regeringens rambeslut våren 2014.

För att bevara den politiska verkningsfullheten och serviceförmågan strävar man efter att säkerställa beskickningsnätets omfattning. I enlighet med regeringsprogrammet koncentreras resurserna till de länder och områden vars ekonomiska och politiska betydelse håller på att öka. Samtidigt fortsätter förnyandet av representationens struktur och verksamhetssätt.

Riktlinjerna i den säkerhets- och försvarspolitiska redogörelsen (2012), strategin för civil krishantering (2008) och åtgärdsprogrammet för fredsfrämjande (2011) har beaktats i anslagen. När det gäller anslaget för den militära krishanteringens har man fr.o.m. 2014 beaktat att antalet anställda som deltar i insatser minskar och att Finland eventuellt tar över ledningsansvaret inom Unifil.

Regeringen eftersträvar en ökning av utvecklingssamarbetsanslagens andel av BNI genom att styra inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter till utvecklingssamarbete och samtidigt, som en del av Finlands officiella bistånd, till klimatfinansiering i takt med att de inflyter. Som en del av anpassningsåtgärderna inom statsfinanserna sänks nivån på utvecklingssamarbetsanslagen fr.o.m. 2015 med 29 miljoner euro jämfört med den tidigare ramnivån, så att anslagen åren 2015–2017 förblir på 2015 års nivå. Nivån på utvecklingssamarbetsanslagen för åren 2016 och 2017 har fastställts ungefär i enlighet med förhållandet till BNI 2015, vilket leder till en liten ökning i anslagsnivån för dessa år jämfört med 2015.

I enlighet med regeringsprogrammet ska verksamheten i det regionala samarbetet i de nordliga regionerna effektiviseras. Genom finansiering till samarbetet med Östersjöområdet, Barentsregionen och det arktiska området främjas styrningen av EU-finansiering och annan internationell finansiering till sådana multilaterala projekt i Finlands närområden som är viktiga med tanke på Finlands intressen. Dessutom understöds med anslaget verkställandet av regeringens handlingsprogram för Ryssland genom att man främjar utvecklandet av samarbetsformer med Ryssland.

En delegation har utarbetat ett förslag till ett långsiktigt rättssäkerhetsprogram och till sådana anpassningsåtgärder för rättsväsendet för den närmaste framtiden som krävs med tanke på statsfinanserna. De centrala reformprojekten under planeringsperioden hänför sig till genomförandet av rättssäkerhetsprogrammet.

Från och med april 2014 genomförs en strukturreform av hovrätterna och förvaltningsdomstolarna. Den strukturreform som gäller tingsrätterna fortsätter. Antalet platser för domstolspraktik ökas. En

Utrikesministeriets förvaltningsområde

Justitieministeriets förvaltningsområde

reform av de bestämmelser i rättegångsbalken som gäller bevisning genomförs och en totalreform av förundersökningslagen och tvångsmedelslagen sätts i kraft. Möjligheterna att utvidga systemet med tillstånd till fortsatt handläggning bedöms. Förvaltningsrättsskipningen utvecklas utifrån förvaltningsprocesskommissionens arbete. När det gäller vårdnadstvister skapar man förutsättningar för snabbare och, ur såväl föräldrarnas som barnets synvinkel, bättre lösningar genom att i hela landet tillämpa den s.k. Follomodellen.

Åklagarväsendet och de allmänna domstolarna inför ett system för verksamhetsstyrning och dokumentförvaltning (AIPA), som stöder ibruktagandet av effektiva arbetsmetoder.

Under ramperioden bereds en hållbar finansieringsmodell för brottsoffertjänsterna och i synnerhet för brottsofferjouren, så att tjänsterna kan säkerställas i enlighet med målen i regeringsprogrammet och programmet för inre säkerhet.

Inom åklagarväsendet ska man under ramperioden effektivisera förundersökningssamarbetet, främja ibruktagandet av ett försnabbat rättegångsförfarande och utveckla åklagarnas arbetsmetoder. Ibruktagandet av åtalsuppgörelse utifrån ett förslag som den arbetsgrupp som dryftat detta utarbetat skulle vid genomförande innebära att arbetsmängden för både förundersökningsmyndigheter och åklagare minskar när det gäller sådana grupper av mål som förfarandet omfattar.

Inom brottspåföljdssystemet utvecklas särskilt samhällspåföljderna. Inom ramen för systemet för utvecklande av brottspåföljdsmyndighetens verksamhet och för myndighetens klientuppgifter strävar man efter att avsevärt minska arbetsmängden vid Brottspåföljdsmyndigheten.

Brottspåföljdsmyndighetens anstaltsbestånd och personal anpassas i enlighet med den inom anslagsramarna uppgjorda anpassningsplanen. Projekt för ombyggnad av fängelserna i S:t Michel och Helsingfors genomförs, liksom en del av ombyggnaden av fängelset i Tavastehus, och projekten beviljas under ramperioden tilläggsfinansiering på 5,2 miljoner euro. Efter detta finns det i fängelset i Tavastehus fortfarande ett antal celler utan toalett.

De språkliga rättigheterna främjas i enlighet med nationalspråksstrategin.

Anskaffningen och ibruktagandet av ett gemensamt fältlednings-system för säkerhetsmyndigheterna genomförs. De totala kostnaderna för projektet är ca 19 miljoner euro, varav 15 miljoner euro är ramfinansiering.

För driftsutgifter för nätsäkerhetsprojektet anvisas tilläggsfinansiering på 5,8 miljoner euro 2014.

Man strävar efter att hålla polisens serviceförmåga och verksamhetens kvalitet i brådskande uttryckningar och i utredning av brott samt i tillståndsförvaltningen och trafiksäkerhetsarbetet på nuvarande nivå. Inrikesministeriet inleder nästa steg i reformen av för-

valtningsstrukturen inom polisförvaltningen (Pora III) för att anpassa polisens ekonomi genom att öka effektiviteten i verksamheten och förenkla organisationen. Terrorismbekämpningen effektiviseras genom att skyddspolisen anvisas ett årligt tillägg på 1,6 miljoner euro.

Gränsbevakningsväsendet bereder sig tillsammans med andra myndigheter vid gränsstationerna på en betydande ökning i gränsövergångstrafiken genom att utveckla verksamheten vid gränsövergångsställena. För Gränsbevakningsväsendet anvisas ett tillägg på 10 miljoner euro på 2017 års nivå. För utvecklande av gränsövergångsställena i Imatra och Vaalimaa anvisas 1,3 miljoner euro för 2014 och 0,3 miljoner euro för 2015—2017.

Nödcentralsverksamheten förenhetligas på riksnivå och ett nytt informationssystem tas i operativt bruk.

Det uppskattas att antalet flyktingar och asylsökande som kommer till Finland minskar under ramperioden så att uppskattningsvis ca 3 500 personer omfattas av mottagandet 2017. Av dessa personer är ca 2 300 inkvarterade vid förläggningarna. Vid ingången av 2013 var antalet personer som omfattades av mottagandet ca 3 900, av vilka ca 2 700 personer var inkvarterade vid förläggningarna.

I början av ramperioden ligger verksamhetens tyngdpunkt i enlighet med regeringsprogrammet på att genomföra reformen av försvarsmakten. Att målen med reformen nås är en förutsättning för försvarsmaktens verksamhet och fortsatta utveckling. Reformen av försvarsmakten är också en viktig del av effektivitets- och resultatprogrammet, som grundar sig på regeringsprogrammet, när det gäller försvarsmaktens förvaltningsområde.

Som resultat av reformen av försvarsmakten nås sådana krigstida och fredstida strukturer inom försvarsmakten att den fredstida organisationen har förutsättningar att kostnadseffektivt utbilda krigstida trupper. Tyngdpunkten för utvecklandet av försvarsmaktens kapacitet under undantagsförhållanden ligger under ramperioden på att utveckla de regionala trupperna och den militära fjärrpåverkan. Tyngdpunkten flyttas under slutet av ramperioden till att uppdatera de operativa styrkornas prestationsförmåga. Den nivå på investeringarna i materiel som avses i rambeslutet innebär i praktiken en stark prioritering.

Försvarsförvaltningen fortsätter genomföra besluten om anpassningsåtgärder för att uppnå utgiftsbesparingar, kontrollera utgiftstrycket och finansiera reformen av försvarsmakten. Reservistutbildningen, övningsverksamheten samt flyg- och fartygsverksamheten fortsätter i nedskuren form ännu 2014. Ett centralt mål med reformen av försvarsmakten är att återställa utbildnings- och övningsverksamheten till en nivå som motsvarar utbildningskraven för krigstida trupper. Från och med 2015 ska antalet flygtimmar, fartygsdygn, antalet reservister som deltar i repetitionsövningar

**Försvarsministeriets
förvaltningsområde**

**Finansministeriets
förvaltningsområde**

samt antalet fältdygn med krigsövningar för beväringar återställas till den målsatta nivån.

Efter genomförandet av reformen av försvarsmakten kommer ungefär en tredjedel av anslagen för det militära försvaret att användas för utgifter i anslutning till försvarsmaktens materiella beredskap, ungefär en tredjedel att användas för fasta personalkostnader och ungefär en tredjedel att användas för övriga omkostnader. Detta förutsätter bl.a. att ökningen av försvarsförvaltningens kostnader för personal och fastigheter stävjas.

Vid reformen av försvarsmakten säkerställer man en fungerande allmän värnplikt och en högklassig utbildning av den tjänstedugliga delen av åldersklassen. En välfungerande allmän värnplikt främjas genom att verksamhetsmöjligheterna för de utbildande enheterna säkerställs samt genom att den socioekonomiska ställningen för värnpliktiga och de kvinnor som gör frivillig militärtjänst förbättras, bl.a. genom att med bestämda mellanrum justera dagpenningarna i enlighet med levnadskostnaderna och genom att göra alla inrikes permissionsresor avgiftsfria vid ingången av 2014.

Under ramperioden hänför sig de finansiella utmaningarna i anslutning till finansministeriets verksamhet bl.a. till skötandet av eurokrisen, beredningen och genomförandet av kommunreformen och renoveringen av ministeriets lokaler (Kampusprojektet). I syfte att trygga ministeriets verksamhet anvisas för ministeriets omkostnader 1,5 miljoner euro för 2014 och 1 miljon euro per år för 2015—2017.

Med anledning av de uppgifter som hänför sig till rundradioskatten utökas Skatteförvaltningens årsverken med två 2013 och med elva 2014. För Skatteförvaltningens omkostnader har därför reserverats ett tillägg på 0,65 miljoner euro per år under hela ramperioden. Kommunikationsverkets årsverken minskar i och med reformen av finansieringen av Rundradion. Med anledning av kostnaderna för underhåll av informationssystemen i anslutning till rundradioskatten anvisas för Skatteförvaltningens omkostnader dessutom ett tillägg på 0,4 miljoner euro per år under ramperioden. För bekämpningen av grå ekonomi anvisas ett tillägg på 2,2 miljoner euro per år under varje ramår.

Anpassningen av Statskontorets omkostnader till en lägre nivå fortsätter och målet är att ämbetsverkets nettoutgiftsnivå före utgången av ramperioden ska motsvara nivån under förra ramperioden. För Statskontorets omkostnader i anslutning till anpassningen av verksamheten anvisas i överföringar från produktivitätsanslaget för förvaltningsområdet 1—4 miljoner euro per år under ramperioden. För finansieringen av nödvändig verksamhet avsätts för Statskontorets omkostnader dessutom ny finansiering som 2014 uppgår till 4 miljoner euro och som 2015 uppgår till 3 miljoner euro.

Ansvaret för att sammanställa betalningsbalansstatistiken överförs från Finlands Bank till Statistikcentralen, och därför anvisas

Statistikcentralen en anslagsökning på 0,7 miljoner euro för 2014, 1,4 miljoner euro för 2015, 2,0 miljoner euro för 2016 och 1,0 miljoner euro för 2017. Finlands Bank antas beakta detta som motsvarande tillägg i sin intäktsföring av vinst inom budgetekonomin.

Under regionförvaltningsverkens omkostnadsmoment anvisas ett tillägg på 1,7 miljoner euro per år för att stärka resurserna för miljötillståndsuppgifterna och för tillsynsuppgifterna inom social- och hälsovården. För ökad tillsyn över penningtvätt och terrorism anvisas 0,28 miljoner euro per år.

Prognoserna över statens pensionsutgifter har preciserats bl.a. i fråga om de begynnande pensionerna, vilket ökar pensionsutgifterna med sammanlagt ca 60 miljoner euro under ramperioden.

Indexhöjningen ökar kommunernas statsandelar med ca 175 miljoner euro år 2014. Statsandelarna minskar dock på grund av nedskärning i statsandelen för basservicen. Utvecklingsåtgärderna inom social- och hälsovården (inkl. lagen som gäller tjänster för äldre, utvecklandet av elev- och studerandehälsovården samt övrig utveckling av social- och hälsovårdstjänster) ökar statsandelarna med 79 miljoner euro 2014 och med 130 miljoner euro 2015.

Kommunreformen stöds genom att man finansierar understöden för kommunsammanslagningar och utredningarna om dem. Dessutom kompenseras de förlorade statsandelarna helt med statsmedel.

Åren 2014—2017 genomförs ett åtgärdsprogram med hjälp av vilket man minskar de skyldigheter som kommunerna har enligt sina lagstadgade uppgifter. Målet med åtgärdsprogrammet är att nå en total besparing på 1 miljard euro i kommunernas och samkommunernas omkostnader på 2017 års nivå. Kommunernas egen skattebas stärks genom att kommunerna från ingången av 2014 får ett tillägg motsvarande intäkterna från avfallsskatten. Dessutom stärks kommunernas skattebas genom att värderingsgrunderna när det gäller fastigheter ses över. Den förhöjda utdelningen till kommunerna av intäkterna från samfundsskatten fortsätter under åren 2014—2015. I enlighet med regeringens riktlinjer stöds kommunerna i kommunreformens alla skeden. Kommunerna stöds genom konkreta spetsprojekt som bl.a. hänför sig till förändringsledning vid kommunsammanslagningar, informationsförvaltning och utarbetande av planer för balanseringen av ekonomin. Dessutom genomförs utvecklingsprojekt med anknytning till närservice och närdemokrati. Finansieringen på 600 000 euro per år av projektverksamheten i anslutning till kommunreformen består av anslagsöverföringar inom finansministeriets förvaltningsområde. Den kommunala ekonomin behandlas som helhet i rambeslutets kapitel 5. Basserviceprogrammet.

Giltighetsperioden för Europeiska unionens budgetram går ut den 31 december 2013. Europeiska rådet enades den 8 februari 2013 om totalnivån för budgetramens nästa giltighetsperiod (2014—2020), men förhandlingarna med Europaparlamentet pågår ännu. Betal-

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

ningarna till Europeiska unionen har justerats i enlighet med den totalnivå man enades om i Europeiska rådet. Också betalningsprofilen har justerats i enlighet med vad som godkändes i Europeiska rådet. Det antas dessutom att beslutet om egna medel träder i kraft 2016 och tillämpas retroaktivt, vilket innebär att engångssänkningar för tre år för vissa nettobidragsgivare då ska betalas retroaktivt. Av denna anledning har Finlands betalningar, jämfört med det förra rambeslutet, justerats nedåt med ca 74 miljoner euro för 2014, ca 135 miljoner euro för 2015 och uppåt med ca 40 miljoner euro för 2016. Samtidigt behövs i anslaget för EU-avgifter ett årligt tillägg på 31,7—34,5 miljoner euro för indexjusteringar. Det uppskattas att det för 2017 krävs ett anslag på ca 1,9 miljarder euro för EU-avgifter.

Finansministeriet genomför effektivitets- och resultatprogrammet inom sitt eget förvaltningsområde med två spetsprojekt: projektet för att sammanföra de icke branschspecifika informations- och kommunikationsuppgifterna (TORI) och projektet för utveckling av ett gränssnitt för myndighetsinformationstjänster (VTPR), som leds av Skatteförvaltningen.

Utvecklingen av nätverket av utbildningsanordnare och läroanstalter fortsätts i fråga om såväl yrkesutbildning, gymnasieutbildning som högskoleutbildning. Samtidigt säkerställer man att utbildningsgarantin genomförs och fortsätter man genomförandet av kompetensprogrammet för unga vuxna fram till år 2016.

Bestämmelser om barndagvården bereds. Regeringens proposition lämnas till riksdagen under vårsessionen 2014. Elevkårernas verksamhet etableras på grundstadiet.

Det förnyade ansöknings- och urvalssystemet för yrkesutbildning, gymnasieutbildning och högskoleutbildning samt urvalssystemet för vuxenutbildning och utbildningsinformationstjänsterna tas i bruk i full utsträckning.

De reformer som gäller finansieringen av den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen samt vuxenutbildningen passas in i tidsplanen för statsandelsreformen. Lagstiftningen om yrkeshögskolor ändras fr.o.m den 1 januari 2014 för att påskynda den strukturella reformen av yrkeshögskolorna samt förbättringen av verksamhetens kvalitet och genomslagskraft. I samband med tidsplanen för totalreformen av statsandelssystemet bedömer man hur man ska genomföra överföringen av yrkeshögskolornas finansiering från kommunerna till staten samt förändringen av den juridiska statusen. Staten bereder sig på att göra finansiella investeringar i yrkeshögskolorna år 2015 till stöd för reformen.

Statsandelsindexet för undervisnings- och kulturverksamhet fryses för år 2014.

Finlands Akademis bevilningsfullmakt ökas med 10 miljoner euro per år fr.o.m. år 2014 för genomförandet av forsknings-, utvecklings- och innovationsprogrammet med beaktande av ICT

2015-programmet. Dessutom riktas år 2014 ett avdrag av engångsnatur på 17 miljoner euro till Finlands Akademis fullmakt. Budgeteringen av Finlands Akademis forskningsanslag kommer att ändras så att den baseras på förslagsanslag, och de anslag som överförts från tidigare budgetår och som ackumulerats för Akademien kommer att användas åren 2013—2015 för att finansiera de förbindelser som Akademien ingått. Det att de överförda anslagen används, minskar, som ett belopp av engångsnatur, det nya anslag som krävs för finansieringen av användningen av bevillningsfullmakten för forskningsprojekt. I fortsättningen kommer de årliga posterna av anslagen att ändras så att de blir större mot slutet av perioden så att de bättre motsvarar den faktiska användningen av anslagen.

Studiestödet binds vid index fr.o.m. den 1 augusti 2014.

Studiestödssystemet förnyas i enlighet med regeringsprogrammet och regeringens strukturpolitiska ställningstagande så att det stöder studier på heltid och en snabbare utexaminering. Systemet för studielånsavdrag ersätts med studielånskompensationen, som uppmuntrar till effektivt avläggande av examen och tryggar återbetalningen av lånet. Inkomstgränsen för föräldrar till 18—19-åriga studenter på andra stadiet som bor självständigt höjs med 30 procent fr.o.m. den 1 augusti 2014.

Statens konstmuseum blir Nationalgalleriet fr.o.m. år 2014. Nationalgalleriet överförs till finansiering med tippningsvinstmedel. Verkningarna av denna överföring för de övriga förmånstagarna av tippningsvinstmedel mjukas upp genom en tidsbegränsad upplösning av fonden. Det journalistiska bildarkivets verksamhet etableras. Nationella audiovisuella arkivet och Centralen för medieföstran och bildprogram slås samman. För att hållbarhetsunderskottet inom den offentliga ekonomin och utvecklingen vad gäller statens skuldsättning ska hållas under kontroll fortsätter de inbesparingar som gäller statsandelarna och statsunderstöden för teatrar, orkestrar och museer efter 2015 genom att man ändrar den temporära sparlagen till permanent. Idrottslagen reformeras.

Intäkterna från tippningsvinstmedel uppskattas öka med 1 procent under varje ramår. Avsikten är att intäkter från tippningsvinstmedel ska användas för projektet för totalrenovering av Helsingfors Olympiastadion.

Statsrådet fattar under våren 2013 på framställning av undervisnings- och kulturministeriet ett principbeslut om förvaltningsövergripande utveckling av den kreativa ekonomin. Syftet med principbeslutet är att genomföra åtgärder som främjar den kreativa ekonomin för att stärka den ekonomiska tillväxten inom det kreativa kunnandet.

**Jord- och skogsbruks-
ministeriets
förvaltningsområde**

Jordbruket, utvecklandet av landsbygden och fiskerihushållningen stöds i linje med de nationella målen och EU:s gemensamma mål för jordbruks- och fiskeripolitiken med såväl EU-medfinansiering som nationella medel. EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitik samt EU:s landsbygdsprogram och program inom fiskerisektorn förnyas från och med 2014. Flera av de nationella stödsystemen förnyas även från och med 2014. Vid beredningen och genomförandet av reformerna utgår man från det sammanlagda beloppet av den nationella finansieringen enligt ramen och det största möjliga beloppet av EU-finansiering.

I enlighet med regeringsprogrammet tryggas ett tillräckligt stort strukturstöd till jordbruket. Den utvärdering av Gårdsbrukets utvecklingsfonds (Makera) funktion, struktur och ställning som förutsätts i regeringsprogrammet blev färdig sommaren 2012. Ramen innehåller inte någon överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond.

Besparingar i enlighet med regeringsprogrammet riktas bl.a. till stödet till vattenförsörjningen och skyddet mot översvämningar. Åren 2014—2015 är inbesparingen totalt 6 miljoner euro per år och åren 2016—2017 uppgår inbesparingen till 11 miljoner euro. Åren 2016 och 2017 räcker anslagen enligt rambeslutet inte till för stödjande av skyddsåtgärder mot översvämningar i enlighet med de riskhanteringsplaner för områden med betydande översvämningssrisk som blir klara 2015. Avsikten är att sträva efter att i samband med de årliga budgetförslagen överföra ytterligare medel för ändamålet inom ramarna för förvaltningsområdet.

Förbättrandet av konkurrenskraften och lönsamheten i fråga om de näringar som utgår från skogarna fortsätter genom riktlinjerna och åtgärderna i det nationella skogsprogrammet. På grund av de utgiftsbesparingar som överenskommits är det nödvändigt att se över stödsystemen för skogsbruket: ändringar görs i det vilka arbeten som ska stödjas, i stödvillkoren och i stödnivåerna. Totalt riktas på Kemera-stödet, energistödet för klenträäd och genomförandet av Metso-programmet inbesparingar till ett belopp av 21 miljoner euro år 2014, år 2017 uppgår inbesparingen till 33 miljoner euro.

Forststyrelsens mål för intäktsföringen är på den nivå som förutsätts i regeringsprogrammet. För att uppnå målet försätter Forststyrelsen med åtgärder som förbättrar lönsamheten. Avsikten är att Forststyrelsens verksamhet som ett statligt affärsverk i enlighet med den nya lagen om Forststyrelsen inleds från ingången av år 2015.

Den inbesparing som enligt regeringsprogrammet förutsätts av Lantmäteriverket är 3,0 miljoner euro år 2014 och 4,3 miljoner euro per år under de följande åren. I anknytning till verkets organisationsförändring har som en ytterligare besparing per år beaktats 3 miljoner euro från och med år 2015. Även stödet för fastighetsför rättningar och stödjandet och utvärderingen av förvaltningsområdets samarbetsforskning omfattas av besparingarna.

Effektivisering av utvecklandet av branschberoende datasystem samt av tillämpningen och forskningen kring geografisk informationsteknik utreds. Man utreder möjligheten att stegvis under utvecklingsperioden överföra jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentrals uppgifter inom utveckling av datateknik, Geodetiska institutets forsknings- och utvecklingsuppgifter, Lantmäteriverkets uppgifter i anslutning till främjandet av sam användningen av geografisk information samt i mån av möjlighet olika ämbetsverks utvecklingsuppgifter inom branschberoende datateknik till den forsknings- och utvecklingscentral för geografisk information (ELMA) som ska inleda sin verksamhet vid ingången av år 2015.

Lantmäteriverkets organisation lättas upp genom att man övergår till en riksomfattande verksamhetsmodell i en nivå år 2014, vilket ökar effektiviteten och produktiviteten inom hela ämbetsverket.

Från och med den 1 januari 2015 inleder Naturresurscentralen sin verksamhet inom förvaltningsområdet för att öka genomslagskraften och effektiviteten inom forskningen. Centralen bildas av Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet och Skogsforskningsinstitutet, vilka i sin tur läggs ned.

Som en del av effektivitets- och resultatprogrammet fortsätter ministeriet att överföra verkställande uppgifter till den underlydande förvaltningen, och samtidigt främjar ministeriet samarbetet mellan organisationerna inom förvaltningsområdet bl.a. genom att effektivisera koncernstyrningen av förvaltningsområdet. De elektroniska informationstjänsterna och förvaltningen av elektroniskt informationsmaterial utvecklas för att effektivisera kundservicen och för att förbättra sam användningen av och aktualiteten hos informationsmaterialet. Viktiga projekt inom förvaltningsområdet är samordningen av branschspecifika uppgifter inom informationstekniken (ELMA) och samordningen av uppgifter inom statistik och informationshantering inom förvaltningsområdet (LUHTI 2015).

Finansieringen av bastrafikledshållningen riktas till det dagliga underhållet av trafiknätet. I enlighet med riktlinjerna i den trafikpolitiska redogörelsen överförs 100 miljoner euro per år fr.o.m. år 2016 från trafikledsinvesteringarna till små investeringar i trafiknätet och till underhåll. Målet är att bevara servicenivån inom det centrala nätet i alla produktgrupper utom inom reparationsverksamheten. Maximivikterna och måtten för den tunga trafiken höjs för att förbättra den logistiska effektiviteten, och deras användning på vägnätet möjliggörs stegvis genom att i första hand rikta tilläggsfinansiering till de rutter som är mest kritiska med tanke på näringslivet. I detta syfte föreslås en anslagsökning på 10—15 miljoner euro per år för förbättringar av bärförmågan hos broar och vägar. Från och med år 2016 är den årliga nivån på utvecklingsinvesteringarna i fråga om den statliga finansieringsandelen 377 miljoner euro.

**Kommunikations-
ministeriets
förvaltningsområde**

Under regeringsperioden inleds de projekt som nämns i den trafikpolitiska redogörelsen, och som delvis slutförs åren efter rampeperioden. Anslagsökningen för farledsprojektet är totalt 113 miljoner euro år 2014 och 58 miljoner euro år 2015. Av dessa ökningar anvisas 50 miljoner euro för ett effektivt genomförande av projekt som presenterats i redogörelsen. Projektet för förbättring av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors senareläggs så att det inleds i samband med byggandet av Centrumslingan. Parkeringsplatsen för långtradare i Vaalimaa inkluderas i projektet E 18 Fredrikshamn-Vaalimaa.

I och med reformen av finansieringen av Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet har de årliga intäkterna av rundradioskatten och den fondöverföring som grundar sig på intäkterna dimensionerats till 500 miljoner euro år 2013. Den årliga nivån på fondöverföringen justeras utifrån ett kombinationsindex, där konsumentprisindexets vikt är en tredjedel och förtjänstnivåindexets vikt två tredjedelar. Enligt de nuvarande pris- och kostnadsprognoserna är behovet av anslag 512 miljoner euro år 2014. Fondöverföringen behandlas i budgeten som en utgiftspost som står utanför ramen. Detta är ett undantag från regeringsprogrammets utgiftsregel. På grund av reformen av finansieringen av Rundradion överförs 11 årsverken från ingången av 2014 från Kommunikationsverket till Skatteförvaltningen för att sköta uppgifter inom beskattningen.

Spetsprojekt inom effektivitets- och resultatprogrammet inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde är utvecklandet av förvaltningsområdets resultatstyrning och reformen av offentligt finansierade persontransporter. Med det senare strävar man efter att effektivisera produktionen av tjänster genom en förbättring av kvalitetsnivån. Projektet förväntas leda till inbesparingar för den offentliga ekonomin eller åtminstone till att utgiftsökningen bromsas upp.

Arbetsgruppen som utreder intelligent och rättvis trafik slutför sitt arbete den 31 december 2013. Arbetsgruppens arbete och det kommande beslutsfattandet främjas genom att man inleder testning av betalningssystem tillsammans med aktörer inom branschen.

Utvecklingen av nya verksamhetsmodeller inom trafikpolitiken påskyndas genom mångsidiga försök som anknyter till olika områden inom trafikpolitiken och som utförs i ett brett samarbete.

För tryggheten av närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhetsförutsättningar höjs deras verksamhetsutgifter med 5,6 miljoner euro 2014. Tillägget höjs till 9,1 miljoner euro 2015.

I enlighet med regeringsprogrammet ökas Finnvera Abp:s risktagning och till följd av detta höjs Finnveras anslag för kredit- och borgensförlustförbindelser med 1,2 miljoner euro 2014, 2 miljoner euro 2015 och 20,3 miljoner euro 2016—2017. Finnveras räntestödssystem avskaffas vid ingången av 2014, och till följd av detta minskas anslaget i förhållande till föregående rambeslut med 10,2 miljoner euro 2014, 10,4 miljoner euro 2015, 8,9 miljoner euro 2016 och 9,3

miljoner euro 2017. Tekes fullmakt att bevilja understöd minskas som en del av anpassningsåtgärderna med 20 miljoner euro under hela ramperioden. Detta medför en anslagsbesparing på 8,4 miljoner euro 2014, 19,2 miljoner euro 2015, 19,7 miljoner euro 2016 och 20 miljoner euro 2017.

År 2014 ska det nya programmet Innovativa städer (INKA) inledas, och administrationen av programmet organiseras som en del av verksamheten vid Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer. Stödandet av uppfinningsverksamheten överförs 2014 till närings-, trafik- och miljöcentralerna.

Inom sysselsättnings- och företagarpolitiken riktas anslag i enlighet med regeringsprogrammet till åtgärder som främjar sysselsättning och tillväxt, i synnerhet sådana som förbättrar sysselsättningen av långtidsarbetslösa och unga. Syftet är att under ramperioden hålla aktiveringsgraden på 30 procent i enlighet med regeringsprogrammet. Anslagen höjs med 7 miljoner euro 2017 till följd av ändringen i anställningsvillkoren för dem som har fyllt 60 år i enlighet med arbetskarriärravtalet. Det uppskattade anslaget för lönegaranti höjs med 8 miljoner euro 2014, 10 miljoner euro 2015 och 12 miljoner euro 2016—2017. För genomförandet av strategin för utvecklande av arbetslivet höjs anslagen med 1 miljoner euro 2014—2015 jämfört med föregående rambeslut.

Det regionala transportstödsystemet fortsätter och anslagsramen höjs därför med 5 miljoner euro per år.

Till Säkerhets- och kemikalieverket överförs den 1 september 2013 tillsynen över kemikaliemarknaden från kommunerna och regionförvaltningsverkens arbetarskyddsansvarsområden, och till följd av detta överförs till Säkerhets- och kemikalieverket anslag på 0,4 miljoner euro.

Det första året av ramperioden är det inledande året för den nya strukturfondsperioden (2014—2020). Bevillningsfullmakterna under den nya programperioden uppgår till drygt 291 miljoner euro per år. I ramen ingår inte den resultatreserv på 7 % som delas ut 2019 utifrån hur målen för programmen har uppnåtts. Anslagen för strukturfonderna är 570 miljoner euro 2014, 461 miljoner euro 2015, 212 miljoner euro 2016 och 314 miljoner euro 2017. Anslaget för 2014—2015 höjs med 148 miljoner euro 2014 och 125 miljoner euro 2015 jämfört med föregående rambeslut. Ökningen beror på fördröjningen i betalningstidtabellerna för programperioden 2007—2013. Det nationella anslaget till Fastlandsfinland under den nya programperioden dimensioneras enligt en nivå på 50 procent för hela landet.

För att åtgärda plötsliga strukturomvandlingar ökas bevillningsfullmakten för företagens investerings- och utvecklingsprojekt med 20 miljoner euro under hela ramperioden. Till följd av ökningen av fullmakten höjs anslaget med 4 miljoner euro 2014, 12 miljoner euro 2015, 19 miljoner euro 2016 och 20 miljoner euro 2017.

**Social- och hälsovårds-
ministeriets
förvaltningsområde**

Bevillningsfullmakten för energistöd ökas med 90 miljoner euro 2014 för att stimulera utvecklandet av LNG-infrastruktur i enlighet med programmet för anpassning av svaveldirektivet. Till följd av ökningen av fullmakten höjs anslaget med 39 miljoner euro 2014, 46 miljoner euro 2015 och 18 miljoner euro 2016. Bevillningsfullmakten under momentet är dessutom under ramperioden föremål för en minskning på 5 miljoner euro per år i form av en anpassningsåtgärd.

Centrala åtgärder i effektivitets- och resultatprogrammet under ramperioden är att närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhet och tjänster görs elektroniska, att nätverket av lokala myndigheter i Patent- och registerstyrelsens handels- och föreningsregister förnyas och att Geologiska forskningscentralens mättnings- och provtagnings tjänster omorganiseras.

Anslagsnivån inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde påverkas under ramperioden av konjunkturbetingade faktorer och s.k. automatiska faktorer, bl.a. förändringar i arbetslöshetsgraden, de lagstadgade indexhöjningarna samt faktorer i anslutning till befolkningsstrukturen.

För att trygga låginkomsttagarnas köpkraft har det i grundskyddsförmånerna gjorts en extra tidigarelagd indexjustering den 1 januari 2013, vars syfte är att kompensera höjningen av mervärdesskatten. Tidigareläggningen av indexhöjningen beaktas som en sänkande faktor när indexjustering görs 2014.

I enlighet med det arbetskarriäravtal som arbetsmarknadsorganisationerna har ingått sänks den inkomstrelaterade dagpenningen inom utkomstskyddet för arbetslösa, varmed den förhöjda förtjänst delen försvinner. Dessutom får de som deltar i aktiveringsåtgärder som främjar sysselsättningen en dagpenning som är lika stor som omställningsskyddets förtjänst del.

Enligt arbetskarriäravtalet kommer maximitiden för inkomstrelaterad dagpenning för dem vars arbetshistoria är under tre år att förkortas till 400 dagar och arbetsvillkoret att förkortas från 34 veckor till 24 veckor, och vägran att delta i aktiveringsåtgärder som främjar sysselsättningen förkortar dagpenningen med 100 dagar. Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2014. De ovannämnda ändringarnas konsekvenser för statens utgifter beräknas vara kostnadsneutrala 2014. Åldersgränsen för rätten till tilläggsdagar höjs med ett år för dem som är födda 1957 eller senare. Detta beräknas från och med 2015 utgöra en inbesparing av utgifterna för utkomstskyddet. De sammanlagda verkningarna av de ovannämnda ändringarna innebär en inbesparing på 9,6 miljoner euro för staten från och med 2015.

I enlighet med arbetskarriäravtalet ska dessutom den nedre åldersgränsen för förtida ålderspension i fråga om folkpension höjas till 63 år från och med den 1 januari 2014, vilket minskar utgifterna för folkpension med 1 miljon euro 2014 och 2 miljoner euro 2015—2017.

För att säkerställa att det byggs ett nytt barnsjukhus som ger riksomfattande offentlig hälso- och sjukvård reserveras för sjukhusets anläggningskostnader 40 miljoner euro 2015—2016.

Direktivet om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård, dvs. det s.k. patientdirektivet, beaktas i den nationella lagstiftningen från och med den 1 januari 2014. Enligt patientdirektivet kan en patient söka vård i ett annat EU-land. Kostnader som orsakas patienten ersätts i regel av sjukförsäkringen som sjukvårdsersättningar. Statens andel av sjukförsäkringens ersättningar beräknas till följd av detta öka med 2 miljoner euro 2014. För genomförandet av direktivet grundas det vid FPA en nationell kontaktpunkt, och till omkostnaderna för den anvisas 0,7 miljoner euro 2014.

Direktivet om kombinerade tillstånd förpliktar medlemsländerna att behandla arbetande tredjelandsmedborgare som kommer till EU:s territorium likvärdigt med det egna landets medborgare i fråga om social trygghet, med undantag av socialservice och utkomststöd. Direktivet beräknas öka statens utgifter med 5 miljoner euro om året från och med 2014.

För att trygga det Nationella hälsoarkivets (KanTa) verksamhet och likviditet anvisas Folkpensionsanstaltens servicefond 4 miljoner euro 2014. Den statliga finansieringen ersätts före 2022 med medel som fås från användaravgifter.

Utvecklandet av vuxenutbildningsstödet i enlighet med de riktlinjer som avtalats i rambeslutet ökar statens utgifter med 0,4 miljoner euro från och med 2014.

För att trygga servicen inom åldringsvården för veteraner genomförs från och med ingången av 2013 reformer, som syftar till att säkerställa tillräcklig service för frontveteraner. Rehabiliteringsanslaget för frontveteraner höjs med 6 miljoner euro och invaliditetsgraden för långvarig sluten vård sänktes från 25 procent till 20 procent vid ingången av 2013. De sammanlagda verkningarna av detta är uppskattningsvis 9 miljoner euro 2014 och 8 miljoner euro 2017.

Bedömningen är att behovet av den statsandel som betalas till kommunerna för kostnader för det grundläggande utkomststödet kommer att minska med ca 47 miljoner euro före utgången av ramperioden. Statsbidraget till de utvecklingsprojekt inom social- och hälsovården som kommunerna genomför är 11,5 miljoner euro 2014 och 10,5 miljoner euro om året 2015—2017. För forskning enligt lagen om specialiserad sjukvård har det under ramperioden reserverats 30 miljoner euro om året i statsersättning till enheterna inom hälso- och sjukvården.

För verksamheten med läkarhelikoptrar och helikoptrar med medicinsk utrustning föreslås det ett anslag på ca 27 miljoner euro 2014. I enlighet med de tidigare principiella riktlinjerna ska man 2017 avstå från det särskilda statsbidrag som anvisas verksamheten, varmed

den statliga finansieringen anvisas verksamheten via statsandels-systemet för kommunernas basservice.

Beredningen av en lag som gäller ordnande av social- och hälsovården inleds omgående. Denna lag avses träda i kraft vid ingången av 2015. Social- och hälsovårdsreformen förs vidare tillsammans med kommunreformen och social- och hälsovårdstjänsterna ska ordnas i kommunerna.

Frågor som gäller den basservice som tillhandahålls av kommunerna och de statsandelar som betalas på basis av den behandlas som en helhet i rambeslutets punkt 5. Basserviceprogrammet.

Till sammanslutningarna och stiftelserna delas det ut 308 miljoner euro i Penningautomatföreningens understöd 2014—2017. Det anslag av Penningautomatföreningens avkastning som delas ut via Statskontoret till veteranerna beräknas uppgå till 92,3 miljoner euro 2014. Detta belopp beräknas före utgången av ramperioden minska till ca 85 miljoner euro i takt med att antalet veteraner minskar.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområdes andel av nettoanpassningen på ca 500 miljoner euro i statsfinanserna är i fråga om utgiftsnedskärningarna ca 233 miljoner euro från och med 2015. I detta ingår som överföring till kommunerna av finansieringsansvaret för arbetsmarknadsstödet för långtidsarbetslösa 150 miljoner euro, som inbesparing inom sektorforskningen inom förvaltningsområdet 30 miljoner euro och som inbesparingar i sjukförsäkringens reseersättningar och andra ersättningar 50 miljoner euro så som avtalas särskilt, dock så att inbesparingen till fullt belopp riktas till statens finansieringsandel.

Miljöministeriets förvaltningsområde

Under ramperioden görs särskilda satsningar på att effektivisera den nationella klimatpolitiken och EU:s klimatpolitik och för att åstadkomma ett internationellt klimatavtal, på multilateralt samarbete för att förbättra Östersjöns tillstånd samt nationella åtgärder för att trygga miljön och naturens mångfald och hållbarhet. I fråga om den byggda miljön betonas energieffektiviteten i byggande och markanvändning samt säkerställandet av social och regional balans och stabilitet på bostadsmarknaden. Planläggningen av ett tillräckligt antal bostadstomter som stöder en god samhällsstruktur har stor betydelse i tillväxtcentrumen.

För att förbättra energieffektiviteten samt för utredningar i anslutning till det nationella genomförandet av direktiv om energieffektivitet anvisas tilläggsfinansiering på 1 miljon euro från och med 2014.

Anslag riktas i enlighet med regeringsprogrammet till finansiering av projekt som främjar grön ekonomi, särskilt för att förbättra ekoeffektiviteten inom produktionen och konsumtionen samt effektivisera materialhanteringen och återvinningen. Skyddet av Östersjön, liksom en fortsättning av handlingsplanen för skydd av skogarna i södra Finland (METSO) och genomförandet av tidigare skyddsprogram prioriteras också i fortsättningen. Man börjar bere-

da ett program för skydd av myrar. Verkställandet av programmet för genomförande av vattenvård fortsätter. Man satsar på att förbättra oljebekämpningsberedskapen genom en grundläggande renovering av oljebekämpningsfartyget Hylje samt genom att utrusta ett nytt utsjöbevakningsfartyg med för isförhållanden lämpad oljeinsamlingsutrustning. För den grundläggande renoveringen av Hylje anvisas 12 miljoner euro och för oljeinsamlingsutrustning för utsjöbevakningsfartyget 1,5 miljoner euro 2014. Dessutom höjs anslaget för bekämpning av miljöskador med 0,6 miljoner euro åren 2014—2015 och med 1,1 miljoner euro åren 2015—2016.

För stärkande av styrningen inom miljöförvaltningen och utvecklande av skötseln av riksomfattande uppgifter reserveras ett anslag på 2 miljoner euro för hela ramperioden. Anslaget används för utvecklande och effektivisering av skötseln av regionförvaltningsmyndigheternas miljöuppgifter.

Effektivitets- och resultatprogrammet möter både behovet av ett minskat hållbarhetsunderskott i den offentliga ekonomin och förändringarna på arbetsmarknaden genom att förtydliga statsförvaltningens roll och uppgifter, lyfta fram strukturella reformer och införa förfaranden som stöder den nya rollen. Avsikten är att man med hjälp av programmet ska utveckla resultatet av statsförvaltningens verksamhet genom program för de olika förvaltningsområdena och genom balanserad uppföljning av deras effektivitet, serviceförmåga, prestationsförmåga, produktivitet och lönsamhet.

Föremål för uppföljning är a) budgetekonomins omkostnader, b) årsverken, c) VM-Baro-index för kompetensutveckling och kompetensförnyelse d) VM-Baro-index för motivation och arbetsengagemang, e) VM-Baro-index för dialogen mellan chefer och anställda samt f) sjukfrånvaro, vars utveckling årligen följs upp. Ministerierna ska svara för att åtgärderna verkställs inom det egna förvaltningsområdet och för att uppföljningsdata tas fram.

3.2. Effektivitets- och resultatprogrammet

3.3. Statens informations- systemprojekt och utgifterna för dem

Besparingar i IKT-utgifterna

I regeringsprogrammet ingår en it-reform inom den offentliga förvaltningen som år 2015 ska ge utgiftsbesparingar på 110 miljoner euro. I det första skedet planerades besparingar i utgifterna för IKT inom de olika förvaltningsområdena till ett belopp på sammanlagt 30 miljoner euro i årsgenomsnitt från och med 2013. Genom detta rambeslut genomförs det s.k. andra skedet när det gäller besparingar i IKT-utgifterna under vilket utgifterna minskas med ytterligare 20 miljoner euro 2014 och med 65 miljoner euro från och med 2015. För förvaltningsområdenas vidkommande innebär detta besparingar på 20 miljoner euro 2014 och 45 miljoner euro från och med 2015. Därmed genomförs besparingen i samband med it-reformen som årliga besparingar i utgifterna på sammanlagt 95 miljoner euro år 2015.

Statens gemensamma informationssystem- projekt

Statens informationssystem för ekonomi- och personaladministration, Kieku, tas i bruk vid ämbetsverk och inrättningar (utom vid försvarsmakten), och kommer att ersätta de system som är i bruk för närvarande. Ibrukttagandet av informationssystemet Kieku inleddes 2011 och pågår fram till utgången av 2016. De kostnader som uppkommer under projektskedet, för datakonverteringar och för byggandet av anslutningar finansieras centralt. Projekten för ibruktagande av systemet vid de olika ämbetsverken och eventuella extra uppkopplingar kommer i regel att finansieras med medel för ämbetsverkens och inrättningarnas omkostnader och vid behov med medel under förvaltningsområdenas moment för produktivitetsbesparingar. Förvaltningsområdena och ämbetsverken bör inleda förberedelserna för ibruktagande av verksamhetsmodellen för Kieku i god tid i samarbete med Statskontoret och Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning, som har till uppgift att stöda ibruktagandet och utvecklandet av ekonomi- och personalförvaltning i övrigt.

Inom finansministeriets förvaltningsområde har man inom ramen för valperioden reserverat 60—80 miljoner euro per år för viktiga informationssystem- och informationsförvaltningsprojekt samt andra produktivitetsprojekt inom de olika förvaltningsområdena. Med medel ur denna reserv väntas man finansiera viktiga informationssystemprojekt, såsom åklagarväsendets och de allmänna domstolarnas system för verksamhetsstyrning och dokumentförvaltning, myndigheternas gemensamma fältledningssystem och Skatteförvaltningens projekt för utnyttjande av inbyggd programvara och förnyande av informationssystemen. Därutöver har man enats om att finansiera mindre produktivitetsprojekt såsom bl.a. elektronisk ärendehantering inom polisens tillståndsförvaltning, ett gränssnitt för myndighetsinformationstjänster, Landsbygdsverkets elektronis-

ka förvaltning samt vatteninformationsförsörjningen. För dessa projekt har det preliminärt reserverats finansiering kumulativt till ett belopp av sammanlagt ca 120 miljoner euro under ramperioden. För de nya informationssystem- och produktivetsprojekt som kommer att inledas under ramperioden har man reserverat finansiering på sammanlagt ca 150 miljoner euro. För att den planerade finansieringen ska tas in i de årliga budgetarna krävs det att projektplanerna är tillräckligt exakta bl.a. i fråga om de kostnader som kommer att uppstå eller försvinna och projektets genomförbarhet, och när det gäller betydande informationssystemprojekt att ett sådant utlåtande av finansministeriet som krävs enligt informationsförvaltningslagen (634/2011) stöder projektets framskridande. Finansministeriet gör upp samarbetsavtal om de produktivitetshöjande projekten med de aktuella ministerierna.

Statskontoret har utrett produktivetsutvecklingen inom statens ekonomi- och personalförvaltning. Utifrån utredningen hade produktiviteten i de centrala processerna inom statens ekonomiförvaltning ökat med ca 6 % åren 2008—2011 och i de centrala processerna inom personalförvaltningen med ca 4—6 %. Servicecentralens andel av antalet årsverken i anslutning till ekonomi- och personalförvaltningens uppgifter var som helhet 11 %. Vid ämbetsverken och inrättningarna görs fortfarande 89 % av ekonomi- och personalförvaltningens alla uppgifter. Variationerna enligt förvaltningsområde och bokföringsenhet vid utnyttjandet av servicecentralen var betydande (variationsbredd 4—20 %).

Möjligheterna enligt förvaltningsområde och ämbetsverk att öka användningen av servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (Palkeet) är stora. Ministerierna ska under ramperioden styra sina förvaltningsområden så att ekonomi- och personalförvaltningens uppgifter överförs till servicecentralen för att de fördelar som eftersträvas med servicecentralmodellen ska uppnås samt användningen av gemensamma informationssystem och processernas produktivitet ska öka.

De ordinarie inkomsterna inom budgetekonomin beräknas öka under ramperioden med i genomsnitt 3,5 procent per år. Skatteinkomsterna beräknas öka med 3,9 procent. Skatteinkomsternas andel av budgetekonomin ordinarie inkomster är ca 85 procent. På den totala skattebördan inverkar vid sidan av statens beslut även nivån på de kommunala skatterna och socialförsäkringsavgifterna. År 2017 förutspås inkomsterna inom budgetekonomin (exkl. upplåningen) uppgå till 54,1 miljarder euro.

Utgångspunkten för inkomstposterna inom statens budgetekonomi är den bedömning av den samhällsekonomiska utvecklingen på

3.4. Tjänsterna inom statens ekonomi- och personalförvaltning

4. Inkomstposter och balansen inom statsfinanserna

medellång sikt som uppdaterats i mars 2013. Det förutspås att den ekonomiska tillväxten kommer att vara långsam på medellång sikt, vilket innebär att också tillväxten i skattebaserna är långsam. Totalproduktionen beräknas öka med i genomsnitt 1,7 procent under ramperioden, dvs. grovt taget ungefär lika snabbt som enligt beräkningarna i samband med föregående rambeslut. Det ekonomiska utgångsläget är dock svagare än vad som tidigare uppskattats, eftersom tillväxtprognoserna för såväl 2012 som 2013 har sänkts till nära nollnivå.

I inkomstposterna har utöver nya beslut även beaktats skatteriktlinjerna i regeringsprogrammet samt övriga beslut som regeringen redan fattat, av vilka en stor del redan har genomförts i budgetarna för 2012 och 2013.

Den till storleksklassen mest betydande nya skattelinjedragningen görs inom samfunds- och kapitalbeskattningen. Samfundsskattesatsen sänks från och med 2014 med 4,5 procentenheter till 20 procent samtidigt som det görs en betydande strukturell reform i beskattningen av utdelningsinkomster. Av utdelningsinkomsterna från offentligt noterade bolag är 85 procent i fortsättningen skattepliktiga vid beskattningen av privatpersoner, då andelen tidigare var endast 70 procent. Utdelningarna från andra än offentligt noterade bolag beskattas med avvikelse från tidigare i sin helhet som kapitalinkomst så att 25 procent av en utdelning som motsvarar åtta procents årlig avkastning beräknad på det matematiska värdet på aktierna är skattepliktig inkomst upp till ett belopp av 150 000 euro. Av den vinstutdelning som överskrider detta eurobelopp utgör i fortsättningen 85 procent skattepliktig kapitalinkomst. Utdelning som överskrider en årlig avkastning på åtta procent beskattas i fortsättningen på samma sätt som utdelningar från börsnoterade bolag, dvs. till 85 procent. Dessutom sänks skiktgränsen för kapitalbeskattningen så att skatten är 32 procent för den del av kapitalinkomsterna som överstiger 40 000 euro, då den tidigare gränsen gick vid 50 000 euro.

Rambeslutet innehåller också åtgärder som skärper beskattningen av företag, och avsikten med dem är att bredda samfundsskattens skattebas. Rätten att avdra företagens representationskostnader slopas från och med 2014 och avskrivningarna av långsiktiga investeringar ändras i beskattningen så att de görs per nyttighet. De skatteincitament för 2013—2015 som regeringen tidigare beslutat om för forskning och utveckling samt rätten till förhöjd avskrivning av produktiva investeringar återtas för 2015. Också samfundens rätt att avdra ränteutgifter begränsas ytterligare från och med 2014. De ändringar i skatteintäkterna som åtgärderna inom samfundsbeskattningen medför kompenseras övriga skattetagare genom att utdelningen av samfundsskatten ändras.

Sänkningen av samfundsskattesatsen föranleder en förlust på ca 870 miljoner euro i skatteinkomster, enligt en statisk uppskattning

på årsnivå. Den strukturella ändringen i samfundsbeskattningen och beskattningen av utdelningsinkomster sporrar i vissa fall till att betala lön i stället för utdelning till ägare i icke noterade bolag, vilket leder till att samfundsskattebasen minskar. När dessa beteendeeffekter beaktas, sjunker det belopp som inflyter i samfundsskatt uppskattningsvis med ca 960 miljoner euro i stället för 870 miljoner euro. Regeringen bedömer att sänkningen av samfundsskattesatsen har effekter bl.a. på valet av företagsform, företagets finansieringsstruktur, överföringen av vinst, investeringarnas belopp och investeringarnas placering. Den lindrigare samfundsskattesatsen beräknas ha betydande verkningar som påskyndar den ekonomiska tillväxten. Till följd av dessa dynamiska verkningar som breddar skattebasen, och med beaktande av effekterna av den strukturella ändringen i utdelningsbeskattningen, beräknas de fiskala verkningarna av den sänkta skattesatsen uppgå till -480 miljoner euro.

Intäkterna från samfundsskatten beräknas under ramperioden öka med i genomsnitt ca 3 procent per år. De tidsbundna lindringarna i företagsbeskattningen samt det incitament som gäller forskning och utveckling och de förhöjda avskrivningarna av produktiva investeringar minskar intäkterna av samfundsskatten åren 2013—2014. Skatteintäkterna antas dock öka i samma takt som rörelseöverskottet enligt nationalräkenskaperna, fastän nivån på intäkten av samfundsskatten sjunker betydligt till följd av de beslut som fattats. Specifierat enligt skattetagare förväntas det belopp som inflyter i samfundsskatt till staten öka något snabbare än de totala intäkterna av samfundsskatten, i genomsnitt med 5 procent per år, eftersom de tidsbundna höjningarna av kommunernas och församlingarnas andelar av samfundsskatten upphör 2016.

De ändringar som gjorts i beskattningen av utdelningsinkomster beräknas öka skatteintäkterna med sammanlagt ca 390 miljoner euro, då de utdelningar som beskattas som förvärvsinkomst helt försvinner och utdelningsinkomstens skattepliktiga andel ökar från 70 procent till 85 procent. För förvärvsinkomstbeskattningens del innehåller rambeslutet endast ett fåtal nya ändringar. Åtgärder som lindrar beskattningen är att grundavdraget vid kommunalbeskattningen ökar med 10 miljoner euro och arbetsinkomstavdraget höjs med 60 miljoner euro. Hushållsavdragets maximibelopp höjs från nuvarande 2 000 euro till 2 400 euro, vilket sänker skatteintäkterna med 25 miljoner euro. Den sänkning av förvärvsskatteinkomsterna som slopandet av utdelning i form av förvärvsinkomst medför kompenseras när ägare i icke noterade bolag i större utsträckning börjar lyfta lön i stället för utdelning. Åtgärder som skärper beskattningen är att rätten att avdra räntorna på bostadslån begränsas ytterligare med 5 procentenheter 2015 och att rätten att avdra räntorna på studielån slopas helt 2015.

Under ramperioden beräknas skatterna på förvärvs- och kapitalinkomster öka med i genomsnitt 6 procent. De förvärvsinkomster som

utgör skattebasen beräknas öka med i genomsnitt drygt 3,5 procent och kapitalinkomsterna med i genomsnitt 4,5 procent per år. I kalkylen antas det i överensstämmelse med regeringens tidigare linjeval att skattegrunderna 2013 och 2014 inte inflationsjusteras eller justeras i förhållande till den höjda inkomstnivån. I skattegrunderna görs 2015 i enlighet med regeringsprogrammet en justering som motsvarar höjningen av inkomstnivån eller inflationen och åren 2016 och 2017 sannolikt en justering som motsvarar inflationsutvecklingen.

Inom arvs- och gåvobeskattningen tillämpas i enlighet med det föregående rambeslutet en ny skatteklass för arv och gåvor på över 1 miljon euro åren 2013—2015.

Intäkterna från mervärdesskatten beräknas under ramperioden öka med i genomsnitt ca 3,5 procent per år. Tillväxtprognosen för skatteintäkterna härleds ur den uppskattade tillväxten i fråga om hushållens konsumtionsutgifter.

Rambeslutet innehåller också ett flertal höjningar av punktskatterna. Intäkterna från punktskatterna beräknas under ramperioden öka med i genomsnitt 1,2 procent per år. Till följd av skatteändringarna beräknas det inflyta 50 miljoner euro mer i tobaksskatt och 125 miljoner euro mer i skatt på alkoholdrycker än vad som tidigare beräknats. Vid ingången av 2014 höjs punktskatten på tobaksprodukter med ca 10 procent och punktskatten på alkoholdrycker så att skatten på svaga drycker (t.ex. öl och cider) höjs med 15 procent och på övriga alkoholdrycker med 10 procent. I fråga om skatten på läskedrycker är höjningen 55 miljoner euro 2014. År 2015 höjs dessutom punktskatten på sötsaker, som omfattar sötsaker, glass och läskedrycker, med 50 miljoner euro och samtidigt överväger man en eventuell utvidgning av skattebasen. Punktskatten på elström höjs med 80 miljoner euro vid ingången av 2014. Skatten på drivmedel höjs i enlighet med regeringsprogrammet i två etapper, av vilka den senare ska verkställas 2014, varvid skatteintäkterna beräknas öka med 125 miljoner euro. Intäkterna från bilskatten beräknas öka med i genomsnitt drygt 3 procent per år i linje med tillväxten i fråga om hushållens konsumtionsutgifter.

Intäkterna från bankskatten antas under ramperioden uppgå till 150 miljoner euro per år. I enlighet med regeringsprogrammet införs den s.k. windfall-skatten 2014, men i en betydligt lindrigare form än vad som står i regeringsprogrammet. Avsikten är att samla in 50 miljoner euro i stället för 170 miljoner euro, som det står i regeringsprogrammet.

Skatteändringarna i rambeslutet beräknas för de indirekta skatternas del öka inkomstskillnaderna i någon mån, medan beskattningen av kapitalinkomster beräknas minska inkomstskillnaderna statistiskt beräknat. Beräkningen grundar sig på en beräkning av effekterna på inkomstfördelningen som utarbetats av Statens ekonomiska forskningscentral (VATT) och som ger vid handen att skatteändringarna

sammantaget påverkar inkomstfördelningen så att inkomstskillnaderna minskar något.

Bland de övriga inkomsterna inom budgetekonomin beräknas det inflyta utdelningsinkomster till ett belopp av ca 1 miljard euro per år. Av inkomsterna från försäljning av statens aktier beräknas i inkomster inom budgetekonomin inflyta i genomsnitt ca 500 miljoner euro per år under ramperioden. Kalkylen över statens ränteinkomster har sjunkit jämfört med den uppskattning som gjordes i samband med rambeslutet våren 2012. Detta har sin huvudsakliga förklaring i att kalkylen över statens ränteinkomster av depositioner har sjunkit, vilket hänger samman med att räntenivåprognosen har sjunkit. På inkomstposterna inverkar också ändringar i tidtabellen och villkoren för återbetalning av lån som beviljats andra stater.

Den beräknade balansutvecklingen för statens budgetekonomi granskas i bilaga 3.

Statsskuldens belopp antas öka till ca 96,5 miljarder euro 2014. Statsskuldens förhållande till bruttonationalprodukten ökar fram till 2014 och börjar därefter sjunka. Statsskulden uppskattas 2017 uppgå till ca 105 miljarder euro, vilket är ca 45 procent i förhållande till bruttonationalprodukten.

Uttryckt i nationalräkenskapstermer beräknas statsfinanserna enligt prognoskalkylerna uppvisa ett underskott under hela ramperioden. År 2014 beräknas underskottet motsvara 2,7 procent av bruttonationalprodukten, och det beräknas stiga med drygt en procentenhet från denna nivå under ramperioden.

Balansen inom statsfinanserna och statsskulden

Enligt Statistikcentralens statistik över kommunernas och samkommunernas bokslutsprognoser, som publicerades i februari, minskade det sammanlagda årsbidraget för hela den kommunala ekonomin från 2,5 miljarder euro 2011 till 1,7 miljarder euro 2012. Utvecklingen var även klart sämre än beräknat. En orsak till att utvecklingen varit sämre än väntat var det faktum att omkostnaderna ökade snabbare än beräknat samt att ökningen av verksamhetsintäkterna klart minskade. Ökningen av skatteinkomsterna var även något svagare än beräknat.

Ökningen av omkostnaderna mattades 2012 av till fem procent, men tillväxten ökade snabbare än beräknat. Löneutgifterna inom den kommunala sektorn ökade med knappa 4 %. Ändringen i kommunernas förtjänstnivåindex var enligt förhandsuppgifterna 3,5 %. Ökningen av löneutgifterna föranleddes av ändringar i semesterbestämmelserna och bokföringen av semesterlönen.

Köpen ökade med 6,5 %, dvs. lite långsammare än föregående år. Understöden däremot ökade på längre sikt snabbare än medeltalet, 5 %. En orsak till ökningen av understöden är bl.a. ökningen av utgifterna för utkomststöd. Ökningen av verksamhetsintäkterna var

5. Basserviceprogrammet

endast två procent. Verksamhetsbidraget minskade med sammanlagt över 6 %.

Skatteinkomsterna och statsandelarna ökade med sammanlagt 2,5 %. Ökningen av skatteinkomsterna var 1,5 %. Intäkterna från kommunalskatten ökade med 4 %, men kommunernas intäkter av samfundsskatten minskade med nästan en fjärdedel.

Statsandelarna för driftsekonomin ökade med drygt 5 % trots nedskärningen enligt regeringsprogrammet på 631 miljoner euro. Statsandelarna ökade till följd av justeringen av kostnadsfördelningen, indexhöjningarna, compensationerna för förlorade skatteinkomster och tilläggen enligt regeringsprogrammet.

Årsbidraget räckte till för att täcka endast 74 % av avskrivningarna. Investeringarna inom den kommunala ekonomin ökade med 8 %, varmed den kraftiga skuldsättningen inom den kommunala ekonomin fortsatte. Kommunernas och samkommunernas sammanlagda skuldbelopp ökade exceptionellt mycket, dvs. med 1,6 miljarder euro. Enligt förhandsuppgifterna var skulden vid utgången av året 13,9 miljarder euro och i förhållande till bruttonationalprodukten 7,1 %.

Utsikterna för den kommunala ekonomin under de närmaste åren är oroande. Den sämre utvecklingen än väntat 2012 tillsammans med den beräknat svaga ekonomiska utvecklingen under de närmaste åren och nedskärningarna i statsandelarna innebär att den kommunala ekonomin utan omfattande anpassningsåtgärder kommer att fortsätta visa underskott. Den kommunala ekonomin är under granskningsperioden inte i balans med något mått mätt, eftersom årsbidraget inte räcker ens för att täcka avskrivningarna.

I utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin 2013—2017 beräknas det att skatteinkomsterna och statsandelarna sammantaget ökar med i genomsnitt ca 3 % årligen. Statsandelarna har tagits in i kalkylen sådana de anges i beslutet om ramarna för statsfinanserna från mars 2013, och i fråga om skatteinkomsterna har regeringens riktlinjer om beskattningen beaktats. Kommunernas skattebas stärks genom att värderingsgrunderna när det gäller fastigheter ses över. Målet är att kommunernas skatteinkomster ska öka med 100 miljoner euro från och med 2014.

Omkostnaderna förväntas öka med i genomsnitt 3,6 % per år. Volympökningen i fråga om omkostnaderna beräknas uppgå till ca 1 %, vilket motsvarar den beräknade ökningen av servicebehovet som följer av förändringen i befolkningens mängd och åldersstrukturen. Prognosen över ökningen av kommunernas kostnadsnivå baserar sig i sin tur på kalkyleringsantaganden som gäller pris- och kostnadsutvecklingen i finansministeriets totalekonomiska prognos. Det antas att antalet anställda inom den kommunala sektorn håller sig på 2011 års nivå och att den kalkylerade ökningen av det servicebehov som härletts på demografiska grunder kan mötas med hjälp av köpta tjänster. Utvecklingsprognosen för inriktningen av om-

kostnaderna är i viss mån målinriktad och innehåller ett antagande om en klar anpassning av utgiftsnivån i förhållande till utvecklingen under de senaste åren. För att utgiftsökningen ska avta förutsätts det utöver kommunernas egna åtgärder också att lönehöjningarna är måttfulla samt att staten avstår från att ge kommunerna nya uppgifter och nya förpliktelser att sköta uppgifter.

Även om ökningen av omkostnaderna i kalkylen avtar i förhållande till utvecklingen under de senaste åren, ökar omkostnaderna i kalkylen dock snabbare än inkomsterna. Därför fortsätter den kommunala ekonomin visa underskott och försvagas mot slutet av granskningsperioden.

I kalkylen har det antagits att investeringarna hålls på nivån för det senaste utfallsåret. Det finansieringsunderskott som uppstår i kalkylen ökar i sin helhet kommunernas lånestock, vilket innebär att den kommunala ekonomin genom den ovan beskrivna utvecklingen skuldsätts med i genomsnitt ca 2,7 miljarder euro per år. Den kommunala ekonomins bruttoskuld i förhållande till bruttonationalprodukten ökar till 12 % i slutet av granskningsperioden.

Utvecklingsutsikterna för den kommunala ekonomin leder till ett ökat tryck på kännbara höjningar av kommunalskattesatserna och samtidigt en höjning av den totala skattesatsen. Räntorna har under de senaste åren hållit sig på en exceptionellt låg nivå, men på medellång sikt hotar också en stegring i räntenivån att öka kommunernas ränteutgifter tillsammans med en kännbar ökning av skulderna och en stegring av lånemarginalerna och på så sätt försvaga den kommunala ekonomin. Det tryck som befolkningens stigande medelålder medför för samhällsekonomin och den kommunala ekonomin ökar dessutom år för år, vilket ytterligare accentuerar vikten av reformer som ökar basservicens produktivitet.

Kommunernas statsbidrag uppgår 2014 till sammanlagt 10,6 miljarder euro. Merparten av detta utgörs av de kalkylerade statsandelarna jämte utjämningsposter inom statsandelssystemet. Inom finansministeriets förvaltningsområde uppgår statsandelarna till 8,67 miljarder euro och inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde till 0,98 miljarder euro.

Indexhöjningen ökar statsandelen för kommunal basservice med drygt 175 miljoner euro 2014. År 2014 görs det ingen indexhöjning av statsandelarna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde.

I nivån på statsandelen under ramperioden har som minskning beaktats den minskning av kommunernas statsandelar som regeringen beslutat om våren 2012 och som minskar statsandelarna 2014 med 250 miljoner euro och statsandelarna 2015—2017 med 500 miljoner euro. I rambeslutet från mars 2013 minskades statsandelarna ytterligare så att minskningen är 237 miljoner euro 2014, 175 miljoner euro 2015, 215 miljoner euro 2016 och ytterligare 265 miljoner euro 2017.

Kommunernas statsandel höjs dock med 70 miljoner euro från och med 2014, vilket motsvarar de uppskattade intäkterna från avfallsskatten. Dessutom anvisas det under ramperioden ett tilläggsanslag för sammanslagningsunderstöd och kompensationer för förlorade statsandelar till följd av kommunsammanslagningar.

Nivån på kommunernas understöd som baserar sig på provning sänks med 10 miljoner euro från och med 2015.

Som kompensation för kommunernas förlorade skatteinkomster höjs statsandelen med ett nettobelopp på 29,5 miljoner euro 2014 och 17,5 miljoner euro från och med 2015 jämfört med rambeslutet från våren 2012. Detta föranleds bl.a. av att arbetsinkomstavrdraget, grundavdraget och hushållsavrdrag höjs och att ränteavrdraget på studielån slopas och att rätten till ränteavrdrag på bostadslån ytterligare begränsas med 5 procentenheter.

Till följd av förändringar i åldersstrukturen och befolkningmängden uppskattas utgifterna för social- och hälsovården öka kalkylmässigt med 1 054 miljoner euro under ramperioden. Utgifterna för förskoleundervisning och grundläggande utbildning ökar kalkylmässigt med 11 miljoner euro under ramperioden.

I statsandelarna för kommunal basservice görs för att utveckla social- och hälsovårdstjänsterna en gradvis höjning på 130 miljoner euro på samma nivå som 2015, när man beaktat den avtalade minskning på 15 miljoner euro av statsandelen som görs från och med 2015. Till statsandelen för basservicen riktas ca 33 miljoner euro 2013, 54,5 miljoner euro 2014 och 82 miljoner euro 2015 för att stödja den åldrande befolkningens funktionsförmåga och utveckla social- och hälsovårdstjänster för äldre.

Statsandelsprocenten för basservice höjs 2013 med 0,05 procentenheter, eftersom det till kostnaderna för verkställigheten av den s.k. äldreomsorgslagen anvisas en statsandel på 54,3 %. Verkställigheten av äldreomsorgslagen stöds även genom att en kvalitetsrekommendation för hemvården utarbetas före den 1 juli 2013. Resultatet av rekommendationen utvärderas före utgången av 2014. I anslutning till effektiviseringen av stödtjänsterna inom närståendevården höjs statsandelarna med 10 miljoner euro.

I ramunderlaget ingår även andra sådana utvecklingsprojekt för social- och hälsovårdstjänsterna som baserar sig på den tilläggsfinansiering som reserverats i samband med regeringsprogrammet. För utvecklande av elev- och studerandehälsovården anvisas 13,1 miljoner euro per år och för verkställigheten av lagstiftningen om självbestämmanderätt anvisas 1,5 miljoner euro från och med 2014. För annat utvecklande av social- och hälsovårdstjänster har det reserverats 23,4 miljoner euro per år från och med 2015. Den sistnämnda tilläggsfinansieringen kommer troligtvis att anvisas i huvudsak för verkställigheten av den nya socialvårdslagen.

Den flexibla vårdpenning och den timbaserade dagvård som ska tas i bruk för att förbättra kombinationen av arbete och familjeliv

ökar kostnaderna för barndagvård med 36 miljoner euro per år från och med 2014. Av dessa kostnader ersätts 11 miljoner euro per år som statsandel.

Kommunernas roll och ansvar vid den aktiva skötseln av långtidsarbetslösheten betonas. En del av finansieringsansvaret för arbetsmarknadsstödet till långtidsarbetslösa som fått arbetsmarknadsstöd i över 300 dagar överförs till kommunerna vid ingången av 2015. Genom reformen av finansieringen av arbetsmarknadsstödet skapas möjligheter för personer som fått arbetsmarknadsstöd att få tillgång till aktiveringsåtgärder. Detta genomförs som ett led i utvärderingen av kommunernas uppgifter och översynen av ansvarsfördelningen inom sysselsättningspolitiken.

För verksamheten med läkarhelikoptrar och helikoptrar med medicinsk utrustning anvisas den förvaltningsenhet, FinnHEMS Oy, som ansvarar för läkarhelikopterverksamheten ca 27 miljoner euro 2014—2016. Modellen för statlig finansiering av verksamheten förnyas så att den statliga finansieringen efter en övergångsperiod riktas till kommunerna inom ramen för finansieringen enligt statsandelssystemet. I enlighet med de tidigare principiella riktlinjerna ska man 2017 avstå från det särskilda statsbidrag som anvisas verksamheten, varmed den statliga finansieringen anvisas verksamheten via statsandelssystemet.

Statsunderstödet till kommunerna för projekt inom social- och hälsovården (programmet Kaste II) minskas med 2 miljoner euro från och med 2014.

Författningar om elev- och studerandehälsovården ska beredas. Bestämmelserna om dagvård reformeras och samarbetet med social- och hälsovården i fråga om småbarnsfostran intensifieras.

Läroplanerna för förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt de allmänna målen för gymnasieutbildning, timfördelningen och grunderna för läroplanerna reformeras. Förutsättningarna för invandrare när det gäller gymnasiestudier förbättras genom att bestämmelser om förberedande utbildning för invandrare tas in i lagstiftningen den 1 augusti 2014. Lagen om grundläggande utbildning reformeras så att bestämmelserna om delaktighet och arbetsro ändras.

För att minska långtidsarbetslösheten har man inlett ett försök som pågår hela regeringsperioden, där huvudansvaret för sysselsättningen senast efter 12 månaders arbetslöshet övergår till kommunen eller solidariskt till alla kommuner. Till försöket har det valts 23 projekt och i dem deltar 65 kommuner. Under ramperioden 2014—2017 har försöket 2014 och 2015 i statsbidrag anvisats en årlig finansiering på 20 miljoner euro.

Med stöd av vad som har beslutats redan tidigare och i anslutning till den nya lagen om kommunstrukturen kommer kommunerna att beviljas sammanslutningsunderstöd samt förlorade statsandelar till följd av kommunsammanslagningarna att ersättas. Sammanslag-

ningsunderstödens totala belopp beräknas 2014 vara ca 14 miljoner euro, 2015 ca 53 miljoner euro, 2016 ca 41 miljoner euro och 2017 ca 89 miljoner euro. På motsvarande sätt beräknas compensationerna för förlorade statsandelar 2014 vara ca 15 miljoner euro, 2015 ca 51 miljoner euro, 2016 ca 59 miljoner euro och 2017 ca 83 miljoner euro. Dessutom ska till förhandsutredningar i anslutning till utredningar och sammanslagningar enligt kommunindelningslagen anvisas 4 miljoner euro 2014 och 0,6 miljoner euro 2015 samt 0,5 miljoner euro 2016—2017.

I enlighet med regeringens riktlinjer stöds kommunerna i alla skeden av kommunreformen. Kommunerna stöds genom konkreta spetsprojekt som gäller bl.a. förändringsledning vid kommunsammanslagningar, informationsförvaltning och utarbetande av planer för balansering av ekonomin. Dessutom genomförs utvecklingsprojekt i anslutning till närservice och närdemokrati. Finansieringen av projektverksamhet i anslutning till kommunreformen på 600 000 euro per år samlas in som anslagsöverföringar under finansministeriets huvudtitel (moment 28.01.01 och 28.90.20). Anslaget för projektfinansieringen får användas till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande två årsverken i styrnings- och projektuppgifter i anslutning till kommunreformen. Dessa kan genomföras utanför målet för antalet årsverken.

Styrningen av kommunernas makroekonomi utvecklas. I syfte att stärka basserviceprogramförfarandet och utveckla en ny översikt över ramarna för den kommunala ekonomin bereds åtgärder som är samordnade med totalreformen av kommunallagen, reformen av statsandelssystemet och beredningen av finanspolitiska författningar. Finansministeriet tillsätter en arbetsgrupp för att bereda reformen.

BILAGA 1	Ändringar i ramens struktur samt justeringar av pris- och kostnadsnivån
BILAGA 2	Totalekonomiska prognoser och antaganden 2012—2017 Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins ordinarie inkomster 2013—2017 och budgetekonomins balans 2013—2017
BILAGA 3	Statliga fonder utanför budgeten
BILAGA 4	Den kommunala ekonomins (kommunerna och samkommunerna) utveckling 2011—2017 enligt kommunernas bokföring
BILAGA 5	Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omfattas av basservicebudgeten
BILAGA 6	
DISTRIBUTION	Riksdagens centralkansli Republikens presidents kansli Ministerierna
FÖR KÄNNEDOM	Finansutskottets sekretariat Riksdagens räkenskapsbyrå Statens revisionsverk

BILAGA 1 Ändringar i ramens struktur samt justeringar av pris- och kostnadsnivån*Strukturella förändringar*

Ramnivån för 2014 höjs med ca 29 miljoner euro jämfört med rambeslutet från april 2012 till följd av tilläggsbudgetarna för 2012, budgeten för 2013 samt strukturella ändringar i detta rambeslut. Många justeringar av ramnivån har berott på en ändrad tidsmässig fördelning av utbetalningarna för projekt eller upphandlingar eller på beaktandet av utomstående finansiering, s.k. genomgångsposter, i ramnivån.

I tabellen nedan ges en närmare beskrivning av de strukturella förändringarna och av deras verkningar på ramnivån för valperioden.

Ändringar i budgetens struktur jämfört med rambeslutet 4.4.2012, 1 000 euro

Moment	Vad ändringen gäller	2012	2013	2014	2015
Budget 2013					
24.30.66	Utgifter för projekt som genomförs i samarbete med Storbritannien, Norge, Luxemburg, Nederländerna och Tyskland, 8,91 miljoner euro (motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.24.99, genomgångspost)		13 210		
29.40.50, 29.40.52	Teknisk korrigering: på grund av preciseringsen av moms-kompensationen till universiteten och kompensationen till universitetsapoteken för inkomstskatten och apoteksavgiften behöver ramnivån inte justeras under innevarande valperiod	-20 919	-20 919	-20 919	-20 919
31.10.35	Projektet för en metrolinje västerut har framskridit och utbetalningarna genomförts långsammare än planerat		-15 500		15 500
31.10.77	Försenade tidtabeller i ban- och vägprojekt		-38 700	27 300	11 400
31.10.77	Finavias andel av kostnaderna för glykolproblemet på Ringbanan (sammanlagt 22,5 miljoner euro intäktsförda i andra tilläggsb. 2012, genomgångspost)		7 500	15 000	
31.10.77	Joensuu stads andel av finansieringen av projektet rv 6 vid Joensuu (1,6 miljoner euro år 2013), Helsingfors stads andel av finansieringen av projektet Ring I (3,0 miljoner euro år 2015) samt korrigering av finansieringsandelen i projektet Centrumslingan (-0,2 miljoner euro år 2015)		1 600		2 800
31.10.78	Vanda stads andel av finansieringen av Ring III, 2 fasen		10 000	15 000	15 000
32.60.01	Bruttobudgetering av Energimarknadsverkets tillsynsavgifter, preciserad kalkyl (motsvarande inkomster har antecknats under moment 11.19.10)		281	281	281
33.20.50, 51, 52	Kostnadsförslaget för nivåförändringen i höjningen av grundskyddet (kompl. budgetprop. 2012) har preciserats i ramförslaget 2013—2016 och i budgetpropositionen 2013		-5 000	-5 000	-5 000

Ändringar i budgetens struktur jämfört med rambeslutet 4.4.2012, 1 000 euro

Moment	Vad ändringen gäller	2012	2013	2014	2015
33.20.52	Justering av den strukturrättigering som gjordes i rambeslutet 2013—2016 på grund av försöket med sysselsättningsbonus för långtidsarbetslösa, enligt den preciserade kalkylen (effekten är 3,7 miljoner euro i stället för 7,3 miljoner euro)		3 600	3 600	3 600
33.20.51	Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och vissa lagar som har samband med den föranleder en justering av grunderna för utgifterna för grunddagpenningen		2 750	2 750	2 750
33.20.52	Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och vissa lagar som har samband med den föranleder en justering av grunderna för utgifterna för arbetsmarknadsstödet		-5 500	-5 500	-5 500
33.60.35	Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och vissa lagar som har samband med den föranleder en justering av grunderna för utgifterna för det grundläggande utkomststödet		2 750	2 750	2 750
tredje tilläggsb. 2012					
27.10.18	Senareläggning av betalningen av anskaffningar av försvarsmateriel från 2012 till senare år under valperioden	-98 867	93 577	4 710	580
RB 2014—2017					
26.30.02	Tidigareläggning av omställningsskyddet i anslutning till nödcentralsreformen från 2015 till 2014			1 336	-1 336
29.99.24	Överföring av Museiverkets objekt till Senatfastigheter (som reservation)			15 000	15 000
31.10.35	Ändring i realiseringstidpunkten inom valperioden till följd av Västmetroprojektets framskridande			-12 613	12 613
31.10.77	Beaktande av utomstående finansiärs andelar under momentet för utveckling av trafikledsnätet (intäktsförs senare under moment 12.31.10)			15 000	13 500
31.10.77	Tidsmässig ändring av vissa trafikprojekt inom ramperioden (bl.a. Fredrikshamns omfart, Seinäjoki omfart, Ringbanan, banavsnittet Seinäjoki-Uleåborg andra etappen, Ylivieska det andra spåret)		-37 623	5 551	32 072

Ändringar i budgetens struktur jämfört med rambeslutet 4.4.2012, 1 000 euro

Moment	Vad ändringen gäller	2012	2013	2014	2015
31.10.78	Fullmakterna för trafikprojekt i budgeten ska inte innehålla utomstående finansieringsandelar som staten inte ansvarar för. Ur momentet för vissa trafikledsprojekt slopas Åbo stads, Tammerfors stads och Vanda stads finansieringsandelar			-25 000	-78 000
33.10.54	Höjning av boendeutgifternas maximibelopp inom bostadsbidraget			-10 000	-10 000
Sammanlagt		-119 786	12 026	29 246	7 091

Justeringar av pris- och kostnadsnivån

Beslutet om ramarna för statsfinanserna 2014—2017 görs upp enligt pris- och kostnadsnivån 2014. En del av utgifterna i ramen, exempelvis utgifterna för utvecklingssamarbete och den statliga medfinansiering som motsvarar andelarna från EU:s strukturfonder, har tagits in i rambeslutet enligt gängse priser, varvid de innefattar en uppskattning av hur höjningen av prisnivån under ramperioden kommer att inverka på anslaget. Till övriga delar justeras utgiftsnivån i ramen årligen utifrån den beräknade höjningen av pris- och kostnadsnivån. Ramen för valperioden omvandlas alltid i samband med rambeslutet till följande års prisnivå och de korrigeringar av pris- och kostnadsnivån som har gjorts preciseras i samband med beredningen av budgetpropositionen så att de överensstämmer med de senaste prognosuppgifterna.

Priskorrigeringen varierar årligen i enlighet med utvecklingen i pris- och kostnadsnivån. De justeringar av pris- och kostnadsnivån 2014 som presenteras i följande tabell baserar sig på finansministeriets prisutvecklingsprognos i mars 2013, som stod till förfogande vid regeringens ramförhandlingar den 21 mars 2013. I och med de beslut som fattades vid förhandlingarna har prognosen för inflationsutvecklingen justerats uppåt efter förhandlingarna. Detta beaktas när priskorrigeringen för 2014 ytterligare justeras i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2014.

Justeringarna av pris- och kostnadsnivån jämfört med föregående rambeslut (4.4.2012) uppgår till sammanlagt 673 miljoner euro för 2014, när man har beaktat de justeringar av pris- och kostnadsnivån som redan gjordes i samband med beredningen av budgeten för 2013 samt övergången till pris- och kostnadsnivån 2014 (inkl. beslutet att inte göra indexhöjningar i barnbidragen och undervisnings- och kulturministeriets statsandelsutgifter). Dessutom har man beaktat tidigareläggningen av indexhöjningarna för vissa förmåner till 2013, varför man gjorde en tidigarelagd höjning i ramnivån på 24 miljoner euro. Detta beaktas på motsvarande sätt som en faktor som sänker den lagstadgade priskorrigeringen för 2014.

I justeringarna har man beaktat sådana lagstadgade och avtalsbaserade priskorrigeringar som görs i både ramnivån och anslagen,

samt sådana prisjusteringar av övriga ramutgifter som görs i ramnivån och som används för anslagen enligt prövning.

Justering av rambeslutet till pris- och kostnadsnivån 2014, miljoner euro

Ramutgifterna enligt ekonomisk art	Index som använts vid kalkyleringen	Justering av anslagen och ramnivån		Justering av ramnivån Justering av kostnadsnivån för övriga ramutgifter
		Lagstadgad indexhöjning	Avtalsbaserad priskorriger	
15-17 Pensioner	Arbetspensions-index (ArPL)	97,5		
18-19 Anskaffning av försvarsmateriel	Föregripande höjning 1,5 % ¹⁾		37,7	
01-14 Löner samt socialskyddsavgifter	Avtalshöjningar		-	
Utgifter för trafiknätet	Byggnadskostnads-index			29,9
01-14, 20-28 Övriga omkostnader och konsumtionsutgifter	Konsumentpris-index			23,9
30-39 Kalkylerade statsbidrag till kommuner och samkommuner	Statsandelsindex	175,3 ²⁾		
30-39 Övriga statsbidrag till kommuner och samkommuner	Statsandelsindex			20,8
40-49 Statsbidrag till näringslivet	Konsumentpris-index			65,0
50-59 Enligt lagstiftningen indexbundna statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	Folkpensionsindex (FPL)	25,1 ³⁾		
50-59 Icke-indexerade statsbidrag till hushåll	Folkpensionsindex (FPL)			29,3
50 Statlig finansiering för universitetens verksamhet	Universitetsindex	41,4		
50-59 Övriga statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	Konsumentpris-index			15,9
60 Överföringar till statliga fonder utanför budgeten	Konsumentpris-index			0,8
60 Överföringar till Folkpensionsanstalten	Folkpensionsindex (FPL)	73,1		
60 Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen	FPL/Konsumentprisindex	2,8		26,5
61-65 Statlig medfinansiering motsvarande EU:s strukturfondsfinansiering och övriga överföringar inom landet	Ingår i ramen för programperioden			
66-68 Överföringar till utlandet	Enligt gängse priser			
69 Överföringar till EU	EU:s BNP-pris-index	31,8		
70-79 Realinvesteringar	Byggnadskostnads-index			1,7

Justering av rambeslutet till pris- och kostnadsnivån 2014, miljoner euro

90-99 Övriga utgifter	Konsumentpris-index	1,0		
Tilläggsbudgetreserv och ofördelad reserv	Konsumentpris-index	8,4		
Tidigareläggning av den lagstadgade priskorrigeringen i fråga om vissa förmåner till 2013	Folkpensionsindex (FPL)		-24,0	
Sammanlagt år 2014			477,3	37,7
				223,2

¹⁾ I anslagsnivån för försvarsmaktens omkostnader och anskaffningar av försvarsmateriel (exkl. personalkostnader) görs en föregripande pris- och kostnadsnivåjustering på 1,5 %, som sedan i efterhand justeras så att den i fråga om försvarsmaktens omkostnader och materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringen motsvarar höjningen i levnadskostnadsindex samt i fråga om anskaffningarna av försvarsmateriel höjningen i underindexet DK till producentprisindex för industrin.

²⁾ Har beaktats att någon indexhöjning av statsandelarna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde inte görs 2014 (effekten ca 54 miljoner euro).

³⁾ Frysningen av indexhöjningarna av barnbidragen för 2013—2015 har beaktats (effekten för 2014 ca 30 miljoner euro).

BILAGA 2 Totalekonomiska prognoser och antaganden 2012—2017

Anslagen och inkomstposterna i rambeslutet samt justeringarna av pris- och kostnadsnivån i ramen har uppskattats utgående från prognosen från ekonomiska avdelningen vid finansministeriet i mars 2013, som stod till förfogande vid regeringens ramförhandlingar den 21 mars 2013. De nya beslut som fattades vid ramförhandlingarna, i synnerhet de som gäller beskattningen, påverkade prognosen. Den nya justerade prognosen presenteras i tabellen nedan. De ändrade prognoserna beaktas i anslagen och inkomstposterna samt i ändringarna av pris- och kostnadsnivån i ramen sommaren 2013 i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2014.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
BNP, volymförändring	-0,2	0,4	1,6	2,1	1,7	1,6
BNP, prisförändring	2,8	2,5	2,3	2,2	2,2	2,2
BNI, värde, mn euro	194 342	200 590	208 790	217 660	226 240	235 130
Konsumentprisindex, förändrings-%	2,8	2,1	2,5	2,2	2,0	2,0
Inkomstnivåindex, förändrings-%	3,5	2,4	2,5	2,5	3,0	3,0
Byggnadskostnadsindex, förändrings-%	2,4	1,8	2,0	2,2	2,5	2,5
Basprisindex på hemmamarknaden, förändrings-%	3,1	1,8	2,2	2,5	2,0	2,0
Arbetslöshetsgrad, %	7,7	8,2	8,1	7,8	7,7	7,6
Lönesumma, förändrings-%	3,2	1,9	2,8	3,2	3,2	3,3
ArPL-index	2 407	2 475	2 526	2 590	2 645	2 702
FPL-index	1 565	1 609	1 641	1 684	1 719	1 753
Statsandelsindex:						
Förändring i kostnadsnivån, prognos	3,1	2,3	2,3	2,4	2,7	2,7
Förändring i kostnadsnivån, budget-prop.	3,7	3,0	2,4	2,4	2,7	2,7
— inbegriper en indexkorrigering	+0,6	+0,7	+0,1			
Förändring i kostnadsnivån, utfall	3,2					
Universitetsindex	3,3	2,2	2,5	2,4	2,6	2,6
YLE-index			2,5	2,4	2,7	2,7
Arbetslöshetsförsäkringspremie						
— arbetsgivare, genomsnitt	2,32	2,32	2,22	2,22	2,22	2,22
— arbetstagare	0,60	0,60	0,50	0,50	0,50	0,50
ArPL-premie	22,8	22,8	23,6	24,0	24,4	24,7
— arbetsgivare	17,35	17,35	17,75	17,95	18,15	18,30

— arbetstagare under / = 53 år	5,15	5,15	5,55	5,75	5,95	6,10
— arbetstagare över 53 år	6,5	6,50	7,05	7,30	7,55	7,75
— lönekoeficient	1,291	1,327	1,358	1,388	1,419	1,456
De försäkrades sjukförsäkrings- premier						
— löntagarnas dagpenningsspremie	0,82	0,74	0,84	0,84	0,84	0,84
— löntagarnas och företagarnas sjuk- vårdspremie	1,22	1,30	1,35	1,34	1,35	1,35
— pensionstagarnas sjukvårdspremie	1,39	1,47	1,52	1,51	1,52	1,52
Statens arbetsgivaravgifter						
— sjukförsäkringspremie	21,6	21,3	21,1	20,9	20,7	20,6
— pensionsavgift (StaPL)	2,12	2,04	2,14	2,14	2,14	2,13
	19,48	19,29	18,93	18,75	18,58	18,45
Kommunalarbetsgivaravgifter						
— sjukförsäkringspremie	29,5	29,7	29,4	29,3	29,1	28,9
— övriga socialförsäkringsavgifter	2,12	2,12	2,12	2,15	2,14	2,14
— arbetslöshetsförsäkringspremie	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
— pensionsavgift (KomPL)	3,06	3,06	2,92	2,92	2,93	2,93
	23,6	23,9	23,6	23,5	23,3	23,1

BILAGA 3 Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins ordinarie inkomster 2013—2017 och budgetekonomins balans 2013—2017

Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins ordinarie inkomster 2013—2017, md euro

	2013	2014	2015	2016	2017	2013—2017 genomsnitt. årlig förändr., %
	budget					
Skatteinkomster sammanlagt	39,9	41,4	43,1	44,9	46,6	3,9
—förvärvs- och kapital- inkomster	8,6	9,4	9,8	10,3	10,9	6,2
— samfundsskatt	3,2	2,8	3,2	3,6	3,9	4,9
— mervärdesskatt	16,8	17,3	17,9	18,6	19,3	3,5
— punktskatter	6,7	7,0	7,1	7,1	7,0	1,2
— övriga skatteinkomster	4,6	4,9	5,1	5,3	5,5	4,3
Inkomster av blandad natur	4,9	5,1	5,0	5,2	5,1	0,7
Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	1,9	2,0	2,1	2,1	2,1	1,7
— Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	0,6
Inkomster sammanlagt¹⁾	47,0	48,9	50,6	52,0	54,1	3,6

¹⁾ Inkluderar återbetalningar av lån som staten beviljat.

Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins balans 2013—2017, md euro, gängse priser

	2013	2014	2015	2016	2017
Budgetekonomins beräknade inkomster sammanlagt ¹⁾	47,0	48,9	50,6	52,5	54,1
Budgetekonomins beräknade utgifter sammanlagt, gängse priser ²⁾	54,5	53,8	54,4	55,0	56,5
Uppskattning av budgetekonomins balans	-7,5	-4,9	-3,8	-2,4	-2,3
Statsskulden i förhållande till BNP, %	45,8	46,4	46,2	45,5	44,7

¹⁾ Inkluderar återbetalningar av lån som staten beviljat.

²⁾ Utgifterna har omräknats till gängse priser med hjälp av finansministeriets prisindexprognos, som ger en riktigande uppskattning av prisutvecklingen under ramperioden.

BILAGA 4 Statens fonder utanför budgeten

Staten har elva fonder som står utanför budgeten. De sammanlagda inkomsterna av dessa beräknas under ramperioden uppgå till ca 5 ½ miljarder euro per år och utgifterna till ca 5 miljarder euro per år. Fondekonomins genomsnittliga årliga nettoöverskott uppgår således till 0,5 miljarder euro. Statens pensionsfond hänförs till arbetspensionsanstaltens sektor i nationalräkenskaperna, medan de övriga fonderna utanför statsbudgeten är en del av statsförvaltningens sektor. Det årliga nettoöverskottet från de fonder som står utanför budgetekonomin beräknas utan Statens pensionsfond i genomsnitt uppgå till ca 0,2—0,3 miljarder euro.

För att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet tog man från ingången av 2013 i bruk en rundradioskatt, varvid motsvarande belopp överförs till statens televisions- och radiofond. Beloppet av det anslag som överförs justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån. Som grund för justeringen används ett viktat index som härletts ur levnadskostnads- och förtjänstnivåindex, där levnadskostnadsindexet står för en tredjedel och förtjänstnivåindexet för två tredjedelar. Det årliga anslag som ska överföras till statens televisions- och radiofond i överensstämmelse med den beräknade kostnadsnivåutvecklingen för 2014 är 512 miljoner euro.

Den temporära höjningen av oljeskyddsavgiften förlängs med tre år i enlighet med det mål som skrivits in i regeringsprogrammet. Den höjda avgiften är 1,50 euro per oljeton och den tillämpas 2013—2015. Avgiften tas ut för råolja och oljeprodukter som importeras till eller transporteras via Finland.

Statliga fonder utanför budgeten, mn euro (enligt pris- och kostnadsnivån 2014)

	2014	2015	2016	2017
Skatter och inkomster av skattenatur sammanlagt	89	89	73	74
Inkomster av blandad natur	261	203	182	116
Pensionsavgifter	1 663	1 699	1 739	1 780
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	563	624	630	618
Överföringar från budgeten	516	516	516	516
Inkomster exkl. finansoperationer	3 092	3 131	3 141	3 104
Återbetalning av beviljade lån	2 262	2 357	2 386	2 397
Inkomster sammanlagt	5 354	5 488	5 526	5 501
Konsumtionsutgifter	198	173	117	89
Överföringsutgifter	825	850	892	892
Ränteutgifter	29	28	22	17
Överföringar till budgeten	1 856	1 905	1 978	2 013

Statliga fonder utanför budgeten, mn euro (enligt pris- och kostnadsnivån 2014)

	2014	2015	2016	2017
Utgifter exkl. finansoperationer	2 908	2 957	3 009	3 011
Lån som beviljats samt övriga finansinvesteringar	1 981	2 003	2 015	2 017
Utgifter sammanlagt	4 889	4 960	5 024	5 028
Nettofinansieringsöverskott	466	529	502	473

BILAGA 5 Den kommunala ekonomins (kommunerna och samkommunerna) utveckling 2011—2017 enligt kommunernas bokföring

Den kommunala ekonomins (kommunerna och samkommunerna) utveckling 2011—2017 enligt kommunernas bokföring, md euro (gångse priser)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Resultatbildning							
1. Verksamhetsbidrag	-24,26	-25,83	-26,79	-27,73	-28,89	-30,70	-31,19
2. Skatteinkomster	19,07	19,33	20,18	21,04	21,80	22,48	23,42
3. Statsandelar, driftsekonomin	7,66	8,07	8,26	8,22	8,45	8,63	8,78
4. Finansiella intäkter och kostnader, netto	0,08	0,17	0,16	0,07	-0,05	-0,21	-0,38
5. Årsbidrag (=1.+2.+3.+4.)	2,55	1,74	1,80	1,59	1,31	0,88	0,63
6. Avskrivningar	-2,23	-2,36	-2,65	-2,75	-2,85	-2,95	-3,05
7. Extraordinära poster, netto	0,12	0,27	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17
8. Räkenskapsperiodens resultat	0,44	-0,35	-0,68	-0,99	-1,37	-1,90	-2,25
Finansiering							
9. Årsbidrag	2,55	1,74	1,80	1,59	1,31	0,88	0,63
10. Extraordinära poster	0,12	0,27	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17
11. Korrigeringsposter i den interna finansieringen	-0,46	-0,47	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45
12. Intern finansiering, netto (=9.+10.+11.)	2,21	1,53	1,52	1,31	1,03	0,60	0,35
13. Investeringar i anläggningstillgångar	-4,31	-4,68	-4,65	-4,65	-4,65	-4,65	-4,65
14. Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	0,99	1,01	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
15. Investeringar, netto (=13.+14.)	-3,33	-3,68	-3,65	-3,65	-3,65	-3,65	-3,65
16. Finansieringsbehov (=12.+15.)	-1,11	-2,14	-2,13	-2,34	-2,62	-3,05	-3,30
17. Lånestock ¹⁾	12,30	13,91	16,11	18,51	21,16	24,26	27,56
18. Likvida medel	4,54	4,32	4,29	4,25	4,18	4,13	4,03
19. Nettoskuld (=17.-18.)	7,76	9,59	11,82	14,26	16,89	20,13	23,53

¹⁾ Lånestocken bestäms i kalkylerna utifrån utvecklingen i finansieringsbehovet. När t.ex. kommunalbeskattningen skärps (övriga faktorer förblir oförändrade) ökar finansieringsbehovet och avtar ökningen i lånestocken.

BILAGA 6 Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omfattas av basservicebudgeten

Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omfattas av basservicebudgeten, mn euro (ramåren 2014—2017 enligt prisnivån för 2014)

	2012 ¹⁾	2013 ¹⁾	2014	2015	2016	2017
Kalkylerade statsandelar jämte utjämningsposter inom statsandels-systemet						
Finansministeriet	8 472	8 677	8 665	8 705	8 688	8 663
Undervisnings- och kulturministeriet ²⁾	1 017	979	978	951	952	934
— därav finansiering till samkommunerna enligt priset per enhet ³⁾	1 505	1 386	1 384	1 346	1 347	1 322
Sammanlagt	9 489	9 656	9 642	9 656	9 640	9 596
Övriga statsbidrag inom basservice-budgeten⁴⁾						
Finansministeriet	44	67	34	105	101	174
Undervisnings- och kulturministeriet	250	245	232	240	241	237
Arbets- och näringsministeriet	178	178	175	171	150	152
Social- och hälsovårdsministeriet	537	547	525	497	489	489
Sammanlagt	1 045	1 037	965	1 014	980	1 051
Statlig ersättning för läkarhelikopter-verksamheten ⁵⁾	22	24	27	27	27	0
Statsbidrag inom basservicebudgeten sammanlagt	10 557	10 717	10 635	10 696	10 647	10 647

¹⁾ Budgeterat (budgeten och tilläggsbudgetarna)

²⁾ Inbegriper statsandelarna för gymnasieutbildning, yrkesutbildning och yrkeshögskolor och andra smärre statsandelar som inte ingår i 2010 års statsandelsreform. Av statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamhet har den kalkylerade andelen av den utbildning kommunerna ordnar uppskattats till 41,2 % år 2012 och 40,2 % fr.o.m. år 2013.

³⁾ Finansieringen till samkommunerna enligt pris per enhet är större än statsandelarna till kommunerna, eftersom största delen av de uppgifter som stannar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde ordnas av någon annan instans än kommunen, och till följd av detta blir den invånarbaserade finansieringsandelen större än den statsandel kommunerna får (det s.k. systemet med huvudmän).

⁴⁾ För kostnaderna för grundande av ett barnsjukhus som tillhandahåller riksomfattande offentlig hälsovård har statsbidrag reserverats till ett belopp av 40 mn euro för åren 2015—2016. Eftersom statlig finansiering ska betalas till stiftelsen, antecknas finanseringen inte i tabellen.

⁵⁾ Finansieringsmodellen förnyas år 2017 så att den statliga finansieringen riktas till kommunerna inom ramen för finansieringen enligt statsandelssystemet.